

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmivélelőügyi miniszter által időnként kiadott „Rádió gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 26. szám.

Junius hó 23.

»Nagyot építeni jöttünk, nagyot és szépet, emberit és magyart!«

Gömbös Gyula miniszterelnök hatalmas beszéde a felhatalmazási törvényjavaslat vitájában

Gömbös Gyula miniszterelnök június hó 13-án a képviselőházban hatalmas beszédet mondott a *felhatalmazási javaslat* vitája során. A kormányfő beszéde, amelyet az egész Ház osztatlan figyelme kísért, a külpolitikai és alkotmányjogi kérdéseken kívül a gazdasági és szociális megoldások összességét is felölelte.

A megnyugvásból, amely az elhangzott nyilatkozatokat kísérte s a véleményekből, amelyek a miniszterelnök beszédét a sajtóban követték, megállapítható, hogy a gazdasági válság fojtó ölelésével küzdő gazdatársadalom körében is a legszélesebb körű megértéssel találkozott a kormányelnök világos és félre nem magyarázható fejtegetései.

A miniszterelnök ez alkalommal is hangsúlyozta, hogy a római egyezményben biztosított az a megállapodás, amely a magyar buza árát messze a világszintű árak fölé emelte, a további egyezményekben is érvényesülni fog. Igérte a miniszterelnök, hogy még a nyár folyamán további lépések történnek a gazdaadósságok rendezése terén, hogy a további romlás megálljon s a gazdaportákon a lassu, de céltudatos újjáépítő munka kezdetét vehesse. Súlyt helyezett a miniszterelnök a szociális megoldások időszerű gyorsítására is: a vasárnapi munkaszünet, valamint a negyvennyolcórás

munkahét bevezetésére, hogy a munkástársadalom is megtalálja helyét, a nagy nemzeti munkaközösségben.

A program, amelyet a széleskörű miniszterelnöki beszéd ölelt, hatalmas és komoly elgondolás; összegezése a haladó konzervatívizmus által előírt és megkövetelt korszerű fejlődési fokozatok megvalósítási sorrendjének. Hogy akadályok és zökkenők nélkül megvalósíthatók lesznek-e a mai élet kiismerhetetlen megpróbáltatásai és meglepetései köze-

pette, azt előre csak a Mindenható mondhatná meg.

Mi bizunk benne, hogy megvalósulnak. A miniszterelnök lángoló hitében bizunk, amikor alkotó akaratának szilárd szavai csendülnek felénk:

— *Nagyot építeni jöttünk, nagyot és szépet, emberit és magyart!*

A nemzet egy új világ előestéjén áll

A miniszterelnök beszédének a falvak lakóit leginkább érdekli részait az alábbiakban közöljük:

Beszéde bevezető részében azt hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a Nemzeti Egység gondolata nem önző gondolat, nem egy klikk politikai gondolata, hanem arra szolgál, hogy mennél többen csatlakozhassanak hozzá és egységes politikai elgondolás alapján szolgálják a hazát. De nem szolgák, hanem önálló férfiak szövetségét akarja maga körül látni. *Mert a nemzet új világ előestéjén áll* és aki nem vonja le ennek az új világnak a tanulságait, az hamis utra lép, az nem felel meg annak a hivatásnak, amelynek a kormánynak s annak elnökének meg kell felelnie.

A Ház általános helyeslése közben állapította meg ezután a miniszterelnök, hogy soha olyan tárgyilagos vitát nem hallott, mint amely a mai beszédét megelőzte. Látja a hajlandóságot, a képességet és az akaratot a kisebbség részéről, hogy résztvegyen abban a munkában, amit magunk elé tűztünk. A nemzeti munkatervet

Gömbös Gyula miniszterelnök

mindenki elfogadta a teendők alapjait.

— Előkészítettük az ország számára a reformkorszakot — folytatta a miniszterelnök. De szerves munka, előkészület és tudatos keresztülvitel szükséges a megvalósításához. Ennek a haladásnak minden akadályát el kell háritani. Közös világszemléletre van szükség s arra, hogy a kormány, a pártja és az igazgatás között összhang legyen. *Helyes tehát a racionalizálás gondolata.* Csak egyet veszek: azt a passzivitást, amelyet némelykor látok az ügyek elintézésénél, amikor nekem magyaráznom kell, hogy a hivatalnok az országért van. A bürokráciának hibája elsősorban az, hogy a bürokratát az öncélúság jellemzi, amikor a hivatalt úgy tekinti, hogy az azért van, hogy ő megélhessen. *A hivatal Magyarországon annak a kormánzatnak idején, amelynek én vagyok a miniszterelnöke, alárendeltje az általános nemzeti szükségleteknek.* Amikor ezt itt megállapítom, ki kell emelnem azt is, hogy viszont vannak a minisztériumokban olyan férfiak, akik előtt kaplat kell emelni, akik nem hat, nem nyolc, hanem huszonnégy órát dolgoznak és akik egymaguk sokszor 10, vagy sokszor 20 ember helyett huzák az igát. Ezeket kell az élre állítani!

A külpolitikával kapcsolatban a királykérdésről is nyilatkozott a miniszterelnök s hosszabb fejtegetés után ezt jelentette ki:

— *Magyar királyság után vágyódom, amely kizárólagosan ezt a fajtát, a mi történelmi hivatásunknak megfelelően vezeti a jelen pusztaságból a jövő reményeire felé.*

Az alkotmányjogi kérdésekkel kapcsolatban azt ígérte, hogy idejekorán betérjeszti azokat a javaslatokat, amelyek ezeket a kérdéseket rendezni hivatottak.

Uj intézkedések a gazdadósságok rendezésére

Bejelentette, hogy hajlandó Ausztriával, Olaszországgal, vagy más politikailag velünk nem ellentétes érdekű állammal is együttműködni vámkérdések tekintetében, ugyanúgy, mint ahogy bevált a római egyezmény, amely csak a napokban megint bebizonyosodottan jónak bizonyult,

40 éve a világot uraló eredeti angol
THE CHAMPION
kerékpárokat havi 20 pengős és saját készítésű kiegészítő
ROYAL STAR

kerékpárokat 180 pengőért havi 16 pengős részletre.
Kerékpáralkatrészeket rendkívül olcsó leszállított gyári árbán.

Láng Jakab és fia kerékpár-
nagykereskedés
Budapest, József-körút 41. sz.

Kérjen ingyen nagy képes árjegyzéket!

mert újból megállapodtunk az ideai buzakészletek kivételében. Az árpolitikával is foglalkozott a miniszterelnök s beszéde e részében a következőket mondotta:

— Az iparnak számolnia kell a világvessenyvel és számolnia kell már csak az agrárról megszűntetése érdekében is, de más szempontokból is azzal, hogy *kisebb árakkal kell megelégednie.* A kartelek szellemét elítélem, de a kérdést ott kell megfogni, hogy az árpolitikát kell revizió alá venni. Bejelentette a miniszterelnök, hogy *a gazdadósságok tekintetében, amíg a képviselők szabadságra mennek, azalatt, már a legközelebbi időben, a harminchármas bizottság közbejöttével további rendezés következik.*

A magánbankokról megállapította a miniszterelnök, hogy felesleges óvatossággal és kapzsisággal nézik a magyar életet és csak akkor mennek bele vállalkozásokba, ha a kormány annak a vállalkozásnak biztonságát fedezi. Pedig a magángazdaságnak van hivatása. A pénzügyezeteknek, amelyek abban a szerencsében részesültek, hogy az állam megvédte az állagukat, kötelességük elsősorban kezdeményezőleg lépni fel ezen a téren. Ezek az intézetek nem jelenthetnek az államban államot. Első kötelességük az, hogy *tökét bocsásanak becsületes alapon a termelők számára, becsületes kamatviszonyok között.*

A miniszterelnöknek ezt a kijelentését hatalmas taps kísérte a Ház minden oldalán.

A munka összhangja és nyugalma

— Meg lesz a *vasárnapi munkaszünet is* — jelentette be ezután lelkes taps mellett a miniszterelnök. Bevezetjük a *negyvenyolcórás munkahetet.* A magyar munkásság sorsát figyelemmel kísérem és hiányát érzem annak, hogy a magyar munkásság nem velünk van. A magyar munkásnak össze kell fogni a magyar munkaadóval, a polgárságnak a magyar munkástársadalommal és a munkásszellem érvényesítésével együtt kell a nemzet minden rétegének haladnia. Ne féljenek az érdekképviseletektől, *nem akarjuk politikai jogokból kiforgatni a munkásságot, hanem a termelés érdekében akarjuk biztosítani a munka harmóniáját.*

Befejezésül megcáfolta a miniszterelnök, mint hogyha bármilyen téren fizetéscsökkenésre készülne a kormány, majd kérte a felhatalmazási javaslat elfogadását.

A miniszterelnök beszédét percekig tartó helyeslés és taps kísérte, s a felhatalmazási javaslatot a Ház elfogadta.

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház *június hó 11-iki* ülésén az *appropriációs (felhatalmazási) törvényjavaslat* tárgyalását kezdték meg. A vita során *Eckhardt Tibor* a javaslat ellen foglalt állást. *Marton Béla* arra utalt, hogy újabb választás sürgetése semmiképpen sem indokolt, mert a szükséges nagy gazdasági kérdések megoldását csak az erős kormányzat biztosíthatja. Részletesen foglalkozott a kormány gazdasági politikájával, a római paktum és a német szerződés eredményeivel, a gazdavédelmi intézkedések jelentőségével, hangsúlyozva, hogy a kormánynak sikerült a *mezőgazdaság terheit 275 millióról 90 millióra csökkenteni.* Szűkebb lett az agrárról is és az általános világválság közepette nagy eredményt jelent, hogy *mezőgazdasági terményeinket sikerült világgiazi áron felül elhelyezni.* Ezek az eredmények fokozott mértékben mutatják *Gömbös Gyula államférfiúi munkásságát.* Hogy minden nem valósulhatott meg, annak egyszerűen az az oka, hogy *Gömbös Gyula politikáját nem a rögtönzés, hanem a higgadt megfontoltság és egy ezerszentes jogfejlődés hagyományának a tisztelete hatja át. A Nemzeti Egység* mozgalmának jelentőségével foglalkozott ezután. Uj magyar típus alakult ki ennek a munkának nyomán és az a 3000 szervezet, amely az elmúlt évek alatt jött létre, megszűnteti a mestersegesen támasztott őrnt a nemzet vezetői és a nemzet fiai között.

Turi Béla a javaslatot nem fogadta el. *Hunyadi Vass Gergely* a szegedi paprikatermelés, a mezőgazdasági szakoktatás, a lótenyésztés és egyéb agrárkérdésekkel foglalkozott. *Sefcsik György, Friedrich István, Rajniss Ferenc* felszólalása után az ülés véget ért.

A *június hó 12-iki* ülésen vitéz *Shvoy Kálmán* azt hangsúlyozta, hogy a földhözjuttatottakon mindenképpen segíteni kell; majd a nemzetnevelés szükségességét hangzottatta és az általános hadkötelezettség bevezetését sürgette. *Makkai János* annak a szükségességére mutatott rá, hogy fel kell szabadítani a tehetségeket, hogy az országot a szellemi arisztokrácia irányíthassa. *Fricke Valér* megállapította, hogy a szociáldemokrácia utolsó napjait éli. *Csizmadia András* a termelőosztály megsegítését sürgette. Az eladósodott gazdákat vissza kell telepíteni eredeti birtokukba adósságtörlesztés révén és kényszeregyességi eljárás útján.

A *június hó 13-iki* ülésen *Csik József* megállapította, hogy *Gömbös Gyula* teremtette meg a legkedvezőbb politikai légkört, amely a legalkalmasabb a különböző reformok megvalósítására. *Ulain Ferenc* nem fogadta el

a javaslatot. Ezután Gömbös Gyula miniszterelnök mondotta el nagy beszédét, amelyet *lapunk vezetőhelyén ismertetünk*.

A miniszterelnök felszólalása után a Ház a felhatalmazási törvényjavaslatot elfogadta.

A június hó 14-iki ülésen a Ház megkezdte a 33-as országos bizottságról szóló törvényjavaslat vitáját. A vita során Krüger Aladár a javaslat mellett foglalt állást, azzal érvelve, hogy a kormány a gazdasági életben esetleg fellépő súlyos eseményekkel szemben csak úgy tud huszonnégy órán belül hathatós intézkedéseket tenni, ha rendelkezésére áll a szóbanforgó bizottság.

A június hó 15-iki, szombati ülésen Lázár Andor igazságügyi miniszter felszólalása után a 33-as országos bizottságról szóló törvényjavaslatot megszavazta a Ház. Ezután áttértek a 15 millió pengős beruházási kölcsönről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

VILÁGKRÓNIKA

Japán térhódítása az ázsiai kontinensen, a japán hadsereg előnyomulása Kína felé és Peking küszöbön álló megszállása, ez az a nagy világpolitikai esemény, amely az egész világ politikusait most elsősorban érdekli. Japán már éveket ezelőtt Kína felé kívánt terjeszkedni, de valamennyi európai nagyhatalom, azonkívül az Amerikai Egyesült Államok elsősorban gazdaságpolitikai okokból hevesen ellenették Japán terjeszkedési törekvéseit. 1933-ban Japán ezért lépett ki a Népszövetségből és azóta zavartalanul folytatja ezirányú tevékenységét s Kína felé való hódítási céljait közvetlenül csak az orosz Szovjet-birodalom akadályozhatná. A japán diplomácia azonban már évek óta lépésről-lépésre szorítja vissza az oroszokat és Hitler uralomrajutása Németországban ugyancsak a japánok céljait segíti elő, miután Németország és Oroszország között a régebbi szivélyes viszony megszűnt. A japánok ugy látják, elérkezettnek látták az időt arra, hogy Kína felé jelentősebb eredményeket érjenek el és jelenleg erős csapatszállítások folynak az északkeleti határok felé. Általános vélemény szerint Peking megszállása már csak órák kérdése. Az európai politikusok, de elsősorban az Északamerikai Egyesült-Államok diplomáciája, nemcsak figyelemmel, de izgalommal kíséri a dolgok fejlődését.

Az európai politikának legérdekesebb eseménye az angol-német közélet. Sir Samuel Hoare, angol külügyminiszter, az angol és német flotta-tól való kérdésekben hosszas tárgyalásokat folytatott Ribbentrop német megbizottal. A walesi herceg az angol frontharcos szervezet nagygyűlésén beszédet mondott, amelyben felszólította az angol frontharcosokat, hogy nyújtsanak baráti jóbort a volt elleneségeknek: a német frontharcosoknak. Az angol-német közélet természetesen aggasztja Franciaországot.

Az olasz-abesszin konfliktus még mindig nem simult el, de Mussolini legutóbbi nyilatkozata alapján mégis az a vélemény alakult ki, hogy az olaszok és az abesszinek hadikészülődései ellenére sem lehetetlen, hogy a konfliktus békés elintézés nyer. Mussolini kijelentette, hogy továbbra is katonai intézkedéseket tesz, de elvben nem zárkózik el az elől sem, hogy egy döntőbírótság vizsgálja felül az olasz-abesszin vita anyagát.

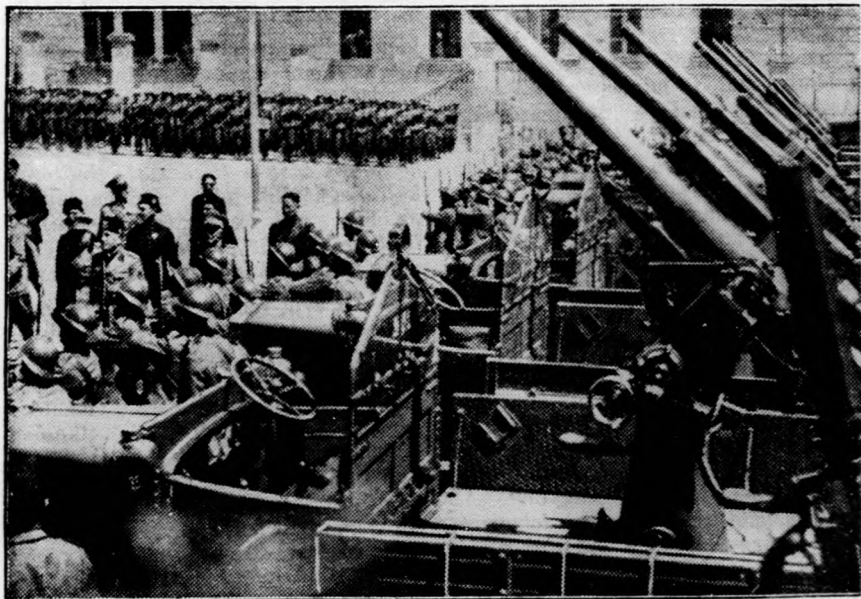
Olcsó telefon a tanyákra

A kereskedelemügyi miniszter a tanyavilágnak és a pusztáknak távbeszélővel való ellátására, újfajta, ugynevezett választó (szelektoros) rendszerű társas távbeszélőberendezést rendszeresített. A választásos berendezés olyan társas távbeszélő berendezés, amelynél egy közös fővonalhoz legalább két és legfeljebb tíz állomás csatlakozik. Az állomás felszereléséért vidéken négy pengőt kell az előfizetőknek fizetni. A választós berendezés közösen használt vonalának annyiszor vett két kilométernyi részét, ahány állomást a választásos berendezésbe bekapcsolnak, a posta a saját költségén építi meg, az előfizetőknek csak az ezen túlterjedő közös vonalrész tényleges építési költségét és az állomások leágazásának költségét kell megfizetni. A választásos állomások használati díja tizenöt pengő, a hívási díj pedig 28 fillér és havi 30 beszélgetés kötelező.

A Kormányzó Ur születésnapja...

Június hó 18-án bensőséges ünnepet ült a csonka haza népe s a trianoni határokon túl is minden igaz magyar ember: nagybányai vitéz Horthy Miklós ünnepelte hatvanhetedik születésnapját. E napon szívből, lélekben, igaz érzésben és meleg szeretetben egyesült a nagy haza és a külföld minden magyarja, hogy hálaadó imát rebejjen a Mindenhatóhoz, amiért fenkölt lelkű Kormányzójának ezt a napot teljes munkaerőben, szellemi frissességben s acélos akaraterővel megérni engedte s könnyörgő és bizakodó sóhajtatást juttasson el az Egek Urához, hogy részessítse még sokszor e nap megnyugvásában és örömeiben mindaddig, amíg a nagy magyar remények nem teljesülnek s a közöny és szeretetlenség pusztájában való vándorlást az igéretföldjére jutás nem váltja föl. Mert a Kormányzó Ur a tűzszlop előttünk az elborult éjszakában, a reménycsilag a sötétfelleges magyar égen, a bizalom a kétségbeesés ködtengerében: az, ami a pusztában vándorló bibliai zsidóság Mózesé volt. Az erő, amelyben bízunk, a bölcsesség, amely mindnyájunkat megértőbbé tesz: a magyarság tizparancsolatának köbevésett igéje, amely előtt mindent áldozón hajolunk meg.

És tudjuk és érezzük és szent a hitünk, hogy elérkeztünk az ígéret földjére, de nem a bibliai megérkezés megrendítő befejezésével. Mózes meglátta az ígéretföldjét, de meghalt, mielőtt ráléphetett volna. Mi a Kormányzó Ur vezérletével érünk oda s e napon forró imánkat azért küldtük az Égbe, hogy az ígéret földjén is soká, soká példaképünk és államunk bölcs feje maradjon...

Olasz csapatok utrakészen Abesszínia felé

Szörnyű tüzvész pusztított Tapolcán

A legszegényebb földmivelőket sújtotta a csapás

Június hó 12-én, délután borzalmas tüzvész pusztított Tapolca mezővárosban. A tűz délután háromnegyed egy óra tájban keletkezett a város legszegényebb negyedének egyik utcájában, ahol egy szalmatetős kis ház kéménytűzét az egész nap tomboló szélvihar ugyszólván percek alatt veszedelmes tüzvesszé növelte. Az égő csóvákat házról-házra sodorta a szél s félóra múlva a városkának már négy utcája állott lángban. A Kisfaludy-, Vörösmarty- és Rózsa-utca, valamint a Zalahalászi-ut házsorai ugyszólván egyetlen lángtengerben álltak.

A veszedelmet még fokozta az, hogy csaknem mindenki a mezőn dolgozott s egyedül a tapolcai posta alkalmazottainak köszönhető, hogy negyedóra leforgása alatt a tüzvész helyszínére érkezhettek az összes környező városok és falvak tűzörségei. A környék tűzoltóságának egyesített munkája nem tudta azonban jóideig lokalizálni a tüzet. A lángba borult utcákról egyre tovább harapódzott a szélvihar által táplált tűz. Délután három órakor már több, mint ötven lakóház állott lángokban s legalább ugyanennyi gazdasági épület, pajta,

istálló lett a lángok martaléka.

A tűzoltóság emberfeletti munkával küzdött a lángok ellen s végül öt óra tájban sikerült a tüzvész további terjedését megakadályoznia. Emberéletben szerencsére nem esett kár, az anyagi veszteség azonban igen nagy. A mostani tüzvész ezen a nyáron már a harmadik csapás, amely a főleg borkereskedésből élő zalai városkát sújtotta. Először a májusi fagy, azután a jégverés, most pedig a tűz fosztotta meg mindenétől a szegénysorsú lakoságot.

A tapolcai tüzkar áldozatainak szerencsétlen helyzete nemcsak Zala vármegyében, de országszerte nagy részvétet keltett és ennek nyomán már megindult a gyűjtési akció a tüzkarosultak felségélyezésére. Elsőnek Tabódy Tibor zalamegyei főispán tisztelettel megkérte a közsegházára, ahol az előjáróság állandóan készülségben van, hogy a hajlék és élelem nélkül maradt száz család szükségleteiről gondoskodjék. Esterházy Móric gróf 1000, Zalaegerszeg polgármestere pedig 150 pengőt küldött táviratilag a tüzkarosultaknak. Ezenkívül a vármegye és az ország minden részéből tömegesen érkeznek természetbeni adományok.

A Kormányzó Ur tiszteletdíja a budapesti nemzetközi lovassmérkőzésekre

100 vagon görögdinnye, 50 vagon fokhagyma.

— Ezer vagon zsirt viszünk ki Németországba is. Ebből már 664 vagon ment ki és 81 vagon szalonna. 270 vagonnal haladtuk meg azt a mennyiséget, amely erre az időszakra volt megállapítva. Juniusra mindössze 60 vagon zsirkontingenst kaptunk, ennek 20 százaléka a vidéki városok javára megy. A gyapjuértékesítésben sikerült a gyapju árát 84 százalékkal a világpiaci árak fölé emelni, ami lehetővé teszi, hogy az erősen visszafelődött juhtenyésztés újabb lendületet kapjon.

A nagy éljenzéssel és tapsal fogadott beszéd után a miniszter megtekintette Debrecen város közintézményeit, továbbá a pallagi gazdasági akadémiát. Délután kíséretével együtt a nyiregyházi határban lévő Császár szállásra ment, ahol megtekintette a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara homokjavító kísérleti telepét.

Kiviteli feleslegeink külföldi elhelyezését megoldotta a kormány

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara június hó 15-én tartotta évi rendes közgyűlését Debrecenben. A közgyűlésen résztvett Darányi Kálmán földmivelésügyi miniszter és Mecsér András, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke.

Vay László báró főispán nyitotta meg a közgyűlést, majd vitéz Czeglédy Béla kamarai igazgató az évi jelentést és az igazgatóválasztmány javaslatát terjesztette elő. Több felszólalás után Darányi Kálmán földmivelésügyi miniszter nagyobb beszédet mondott és ebben részletesen ismertette a mezőgazdasági értékesítés ügyét:

— Örömmel jelenthetem, — mondotta többek között — hogy az olaszokkal a gabonaértékesítés kérdésében teljesen rendezben vagyunk. Az osztrákokkal most vannak folyamatban a tárgyalások. A svájcekkal sikerült olyan megállapodást létesíteni, hogy kiviteli feleslegünk bizonyos százalékát átveszik. A kiviteli felesleg

elhelyezésének gondja, legalább is ebben a pillanatban, meg van oldva. Az idén is limitárakat fogunk megállapítani. Fenn kívánom tartani azt a rendszert, amelyet a múlt évben léptetett életbe a kormány, hogy tudniillik átlagban 50 fillérrel magasabban állapítom meg a tiszántuli limitárakat. Legkésőbb július első napjaiban az idén is meg fog történni a minimális búzáruk megállapítása és az eladási feltételek pontos körülírása.

— Öt évig rendezetlen volt teljesen a Csehországgal való kiviteli viszonyunk kérdése. Most sikerült megállapodást kötnünk. A főbb mezőgazdasági kiviteli kontingensek (mennyiségek) Csehország felé a következők: 23.000 sertés, 7000 juh, 300 ló, 25 vagon tojás, 3 vagon ponty, 280 vagon zsir és szalonna, 12.000 hektoliter bor, 10 vagon paprika, 200 vagon köles, 25 vagon lencse, 10 vagon mák, 10 vagon borsó, 200 vagon bab, 10 vagon cseresznye, 5 vagon őszibarack, 120 vagon alma, 100 vagon sárgabarack,

Julius elejére várható az új tejrrendelet

A földmivelésügyi minisztériumban az új tejrrendeletéről szóló tervezet elkészült. A minisztérium az elmúlt napokban a tervezetet megküldte az összes érdekelt-ségeknek és a tervezet részletes megvitatása már mindenütt meg is kezdődött. A kormányának az új tejrrendelet kiadásával az a célja, hogy a tejtermelő gazdák számára a megfelelő és a termelési költséggel arányban álló árakat biztosítsa, ezért minimális árakat fognak megállapítani a fogyasztásra kerülő tejnél és az a minimális termelői ár ab Budavest körülbelül 13—14 fillér lesz. A földmivelésügyi minisztériumban rendezendő széleskörű értekezlet után az új tejrrendelet legkésőbb július első napjaiban már életbe is léphet.

Olcsó sóra, cukorra, petróleumra és kovács- árakra van szüksége a falusi népnek, de mihamarabb!

Schandl Károly dr. beszéde a pénzügyminisztériumi tárca költségvetésének tárgyalása alkalmával

A képviselőház június hó 7-én, pénteken tárgyalta a pénzügyminiszteri tárca költségvetését. Az elhangzott beszédek közül a legnagyobb sikert Schandl Károly dr. felszólalása aratta. A magyar nemzetgazdaság helyzetét és járható útjait felrajzoló beszédéből az alábbi részleteket ismertetjük meg lapunk olvasóival:

— A költségvetési hiánynak 10 millió pengős emelkedését a költségvetési vita folyamán többen szóvá tették. Megvallom, magam is híve vagyok annak, hogy az ország mai viszonyai között még a legszigorubb takarékoságnak kell érvényesülnie a költségvetésben és ha a deficit emelkedése ellenére mégis elfogadom a költségvetést, tesszem ezt azért, mert ez a 10 millió pengős deficit-emelkedés részben tatarozási és beruházási munkák következtében, részben pedig olyan bevételekből áll elő, amelyek a gazdasági életnek, ha nem is jelentős, de mindenesetre szerény emelkedésére vallanak.

Nem szabad a pengő devalvációjáról beszélni

— A Nemzetek Szövetségének megállapítása szerint a világgazdasági forgalom összezsugorodása megállott és a gazdasági válság grafikonja nem lefelé, hanem felfelé irányuló irányzatot mutat. A javulás erősödését az egyes államok gazdaságpolitikai elzárkózása, azaz autarchiája akadályozza, amely azután minden rossz következményt maga után von. A pénzforgalom nem javul, sőt ellenkezőleg mindinkább korlátozódik. A nemzetközi hitelek ideje távolabb áll, mint valaha volt és a világgereszkedelem lassan-lassan teljesen a cserekereskedelem formáját ölti fel. A gazdasági háború, amely a párizsi erőszakos békediktátumok következtében állott elő, valutáris térre is áttelődött és ez a valutaháború ma már a legnagyobb aranykészletekkel rendelkező államok pénzügyi stabilitását ostromolja. A valutáris eltolódások még inkább erősítik a bizonytalanságot és a világ pénzügyi szakértői keresve a bajok okát, azt általában abban találják, hogy megszünt egy állandó érték-mérő lenni a világgereszkedelem terén.

Ez az oka annak, hogy a jelek szerint a nemzetközi valutarendezés felé haladunk. A bázeli Nemzetközi Fizetések Bankja indítványt tett, amelyben felhívja az államokat, hogy

egy nemzetközi valuta létesítésére üljenek össze, ugyanakkor az amerikai kormány pénzügyi államtitkára felhívást intéz a nagyhatalmakhoz, üljenek össze, hogy valutájukat stabilizálják. Ezek a körülmények, kénytelen-kelletlen, mind arra fognak vezetni, hogy a nagyhatalmak csakugyan összeüljenek és tegyenek valamit, mert a válságtünetek mutatkoznak már olyan jelenségekben, mint a legnagyobb és leggazdagabb államok gigantikus államháztartási deficitjei. Csak rá kell mutatni arra, hogy az Egyesült Államok államadóssága az elmúlt két esztendő alatt 22 milliárd dollárról 30 milliárd dollárra nőtt és Franciaország államháztartási deficitje 15 milliárd frank körül mozog.

— Ilyen körülmények között, amikor a legnagyobb országok, s a legnagyobb aranytartalékkal rendelkező államok valutái is nagy veszedelemben vannak, akkor a mi kis országunk valutakérdése e nagy kérdések mellett eltörpül, azonban hozzánk mégis a legközelebb áll. De éppen a vázolt viszonyokra való tekintettel a legmesszebbmenően helyeslem a pénzügyminiszter urnak azt az álláspontját, hogy nem hajlandó a pengő devalvációjáról beszélni és nem hajlandó beleemenni oly kísérletbe, mely ott, ahol biztosító fék, biztonsági tényező nincs, az infláció veszedelmével jár. Olyan devalvációból, amely az infláció veszedelmével jár, azt hiszem, az ország közvéleménye nem

kér. Alig tíz esztendeje, az ország benne volt az infláció állapotában és meg kell állapítani, hogy amikor a pénz becsülete elveszett, elveszett a munka becsülete is és akkor nem gazdagodott más, csak a munkanélküli spekuláció, amely körülmények között az országot nemcsak pénzügyi, de társadalmi veszedelem is fenyegette.

— Ami most már az adókat illeti, kétségtelen, hogy átmenetileg az adóknak könnyebbités lenne egy devalváció, még ha az infláció veszedelmével jár is, azonban állítom és bizonyítani tudom, hogy a mezőgazdaság részére egy ilyen devalváció koránt sem jelent előnyt, mert a szervezett ipar áremelkedésével nem bírna lépést tartani a mezőgazdasági árak emelkedése. Nem is beszéljek arról az egymilliónál több betevőről, akik másodsor esnének abba a veszedelembé, hogy apró tőkéiket lennének kénytelenek elveszíteni.

Fizetési mérlegünk és az idegenforgalom

— Valutánk védelme attól függ, hogy gazdasági egyensúlyunkat fenn tudjuk-e tartani, gazdasági egyensúlyunk pedig függ a fizetési mérlegtől és a külkereskedelmi mérlegtől. Fizetési mérlegünkben a kívándoroltak pénzei elmaradtak s most megfordítva, az Amerikába kívándoroltak kérnek itthonmaradottaiktól küldeményt. Az idegenforgalomból azonban, amely örömdetesesen emelkedik, ezek a pénzek pótolhatnák és ezért is idegenforgalmunk emelése érdekében határozottan helyeslem azokat a beruházásokat, amelyek különösen utak építésére fordítatnak. Általában az utépítést olyan beruházásnak jelölöm meg, amely a munkanélküliség enyhítése mellett közvetlen hasznos jövedelmeket is jelent. Csak azt kell kérnem, hogy a nagy autótutak építésénél már feltétlenül az amerikai és német elvet kell szem előtt tartani, amely arra irányul, hogy a nagyobb helyeket szinte egyenes vonallal kell összekötni. E tekintetben én a kormányt arra kérem, hogy feltétlenül tartson ki az autótutépítésnél az egyenes vonal elve mellett, amely esetben az ut Szentgotthardon, Jánosházán, a Somló mellett, Veszprémen és Székesfehérváron keresztül vezetne Budapestre. Ez az utvonala egyrészt a budapesti idegenforgalom érdekeit szolgálja,

Schandl Károly dr.
az OKH alelnök-vezérigazgatója

másképp nincs ellentétben a balatoni idegenforgalommal sem, mert János-házról kiágazva Sümegyen és Tapolcán keresztül ugyanilyen minőségű kiágazó utat lehet építeni és ez még mindig nem okoz nagyobb költséget, mint egy egészen ferde vonal, amely nem szolgálja úgy az idegenforgalom érdekeit, mint egy szinte légvonalban haladó ut.

A magyar mezőgazdaság egyik legfontosabb piaca: Németország

A gazdasági egyensúly másik nagy ereje külkereskedelmi mérlegünk. Meg kell állapítanom, hogy az utóbbi esztendőben külkereskedelmi mérlegünk határozottan javuló irányzatot mutat. Külkereskedelmünk alakulása két szempontból nyújt megnyugtatót. Az egyik az a körülmény, hogy külkereskedelmi mérlegünk négy év óta aktív; a másik pedig az, hogy külkereskedelmi forgalmunk volumenje (kiterjedése) erősödött. Amikor ezt a fejlődést vizsgálom, kénytelen vagyok néhány szót szólni a teljesen tárgyilagos és a javítani akaró ember kritikájával. Régóta kifogásunk volt a kisantanttal összefüzdő kereskedelmi forgalmunkban, hogy sem Csehország, sem Románia felé nem bírnak aktív kereskedelmi mérleget elérni. E tekintetben örömmel meg kell állapítanom, hogy a javulás jelei mutatkoznak. Még nagyobb jelentőséget tulajdonítok annak a kereskedelmi forgalmi emelkedésnek, amely a német piac felé jelentkezik. Sokan kifogásolták a miniszterelnök ur kormányzásának első esztendejében, hogy iparkodott a német kormányval kereskedelmi érdekből szorosabb kapcsolatot teremteni. Ez a kifogás, azt hiszem, elhalkul abban a pillanatban, amikor németországi kereskedelmi forgalmunkat megtekintjük. Mert amíg 1932-ben még 23 millió és 1933-ban 14 millió pengő volt deficitünk a német piaccal szemben, addig a múlt évben már 27 millió pengő volt a nyereségünk. Ez pedig annál értékesebb ráncnézve, mert mezőgazdasági exportunk erősödött Németország felé. Baromfi- és tollkivitelnél 3 év alatt 8 és 24 millió pengőre emelkedett. Sertéskivitelünk az utóbbi két évben 1/2 millióról 10 millióra, vágóállat kivitelünk 1/4 millióról 2 millió pengőre emelkedett. Németországon kívül, amely exportunknak 22%-át veszi fel, Ausztria az az állam, amely exportunknak legnagyobb százalékát és pedig 25%-át veszi fel.

A római paktumot azért tartom nagyjelentőségűnek, mert az első komoly lépés a hármasszövetség szoros gazdasági kapcsolata felé. Jelentősnek tartom a római paktumot azért is, mert szoros kapcsolatban van azzal a tendenciával, amely ipar-

kodik a mezőgazdasági válságot, de különösen a dunántúli falvak válságát megoldani.

Égető kérdés a gazdaadósságok rendezése

Mielőtt a római paktum fejtegetésére áttérnék, csak annyit vagyok bátor megjegyezni, hogy mezőgazdaságunknak és falvainknak rendkívül égető kérdése az agráradósságok rendezése. Ezzel kapcsolatban rá kell mutatni arra, hogy a hitelszövetkezetek ezen a téren már akkor nagy munkát végeztek, mikor még agrárválságról nem volt szó, de a kamatdrágaság már hatalmas arányokat öltött. Mikor 16—20 százalékos kamatok voltak divatban, akkor a hitelszövetkezetek 7—8 százalékos kölcsönökkel jelentek meg és amikor az agrárválság kitörésekor a gazdák tizezrei abba a helyzetbe kerültek, hogy kölcsöneiket más hitelezők felmondták, a hitelszövetkezetek voltak azok, amelyek a falvakban mindenfelé konvertálták a falusi gazdák veszélyeztetett kölcsöneit és nem engedték a gazdákat elárvereztetni, mindaddig, amíg a kormány nem jött az adósságvédelmi intézkedéssel. Az átmeneti megoldás terén a hitelszövetkezetek részéről javaslatainkkal jöttünk és megállapíthatom, hogy annakidején a végleges rendezésre vonatkozólag is megteszünk javaslatunkat. Amíg pedig ez be nem következik, a legmesszebbmenő odaadással állunk ott, hogy a mezőgazdaságot, magát a gazdatársadalmat segítsük át ezeken a nehéz esztendőkön. Nekem és a hitelszövetkezeteknek nem mindegy, hogy kinek kezén van a magyar föld; mi azt akarjuk, hogy a magyar gazda kezében maradjon meg s azt hiszem, — csak nem akarok elébe vágni semminek — hogy a végleges rendezésnél

MEGHÍVÓ

a MAGYAR FOLYÉKONYGYÜMÖLCS SZÖVETKEZET budapesti bej. cégnek Budapest, VI., Vilmos császár-ut 35., I. em. 16. sz. alatt lévő hivatalos helyiségében, 1935 július hó elsején délután 5 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. Az alapszabályok 29. §-ának olyként való módosítása, hogy annak szövegéből az a mondat, mely szerint: „a felügyelőbizottság tagjainak jogában áll az igazgatósági üléseken megjelenni, de ott szavazati joguk nincs” kihagyandó, a § egyéb szövege pedig változatlanul fennmaradjon.
3. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok lemondásának bejelentése és határozathozatal a lemondások elfogadását tárgyában.
4. Az igazgatóságnak új igazgatósági tagok megválasztása útján való kiegészítése.
5. A felügyelőbizottságnak új felügyelőbizottsági tagok választása útján való kiegészítése.
6. Esetleges indítványok.

A közgyűlés az alapszabályok 23. §-ának értelmében a megjelent tagoknak, illetve az általuk képviselt bizletrészeknek számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

Kelt Budapest, 1935 június hó 13-án.

Az IGAZGATÓSÁG.

a 10 holdon aluli kisgazdák segélyezésén túlmenve, a felsőbb kategóriák-nál is hasonló eszközzel kell eljárni a lehetőség határain belül. Azonkívül pedig az adósságoknak kötvényesítés formájában hosszulejáratu adósságokká való átalakításával kell a kérdést rendezni.

Tenni kell valamit az iparcikkek olcsóbbítására!

A gazdaadósságok kérdésén túl azonban a falunak van egy még általánosabb és aggályosabb baja és ez az ipari és mezőgazdasági árak közötti nagy különbség. Rövid időn belül tenni kell valamit az agrárról enyhítése érdekében, mert ez nemcsak a gazdák egy részét érdekli, hanem a gazdák összességét, a gazdasági munkásokat, a falusi kisiparosokat, s érdekel mindenkit, aki falun él. A segítség módját két részre osztom. Az egyik a legsürgősebb segítségi mód. Falusi kisgazdákkal, kisiparosokkal beszélve, teszem a javaslatot. Három csoportra osztom azokat az iparcikkeket, amelyeknek drágasága a falut, mondhatni, forradalmasítja. Az egyik csoportba tartoznak a petróleum, a só, a cukor, a másodikba a ruházati cikkek és a harmadikba a mezőgazdasághoz szükséges cikkek, a kovácsárucikkek. A sónál és a petróleumnál kénytelenek leszünk adókedvezményben, külön adókedvezményben részesíteni a falut. Ami a ruházati cikkekkel illeti, itt a pénzügyminiszter ur kereskedelemügyi minisztersége idején már kezdett egy olcsó ruházati akciót. Én ennek az akciónak fejlesztését és kiterjesztését javaslom. Végül a harmadik csoportnál, a kovácsárucikkeknél — ez nem az én javaslatom, hanem a falusi ipartestület javaslatára — valamely formában egy belső dömpinggel oldja meg a vasipar és a vaskereskedelem ezt a kérdést úgy, hogy a falu és a mezőgazdaság részére szükséges kovácsárucikkeket kapják olcsóbban, mint az egyéb vásárlók.

A magyar-olasz-osztrák vámunió

Meg kell azonban állapítanom, hogy ez csak ideiglenes segítség. A végleges segítség, a gyökeres megoldás az, amelyet én akkor is elmondottam, amikor a kartell-törvényt tárgyaltuk, amikor tudniillik megállapítottam, hogy semmiféle rendelettel, semmiféle törvénnyel magábanvéve az ipari és mezőgazdasági árak közötti különbséget nem lehet megoldani, vagyis, hogy nekünk mielőbb meg kell alkotnunk, akármilyen diplomáciai nehézségek állanak is útjában, a hármasszövetség Ausztriával és Olaszországgal. Amint ez a hármasszövetség megvan, — én ezt a falvakban is elmondtam és itt is elmondom — abban a pillanatban megfordul a falu válsága, megszűnik a mezőgazda-

ságyi válság és a falu és a mezőgazdaság felvirágozásával az egész ország gazdasági fellendülését fogjuk látni.

— Örömmel hallottam a miniszterelnök ur kijelentését, hogy az Ausztriával való vámközösség híve. Hozzáteszem, hogy Mussolini miniszterelnök pedig kijelentette, hogy minden pillanatban kész Ausztriával és Magyarországgal vámközösségre lépni. Ha Ottavában az angol birodalomnak szabad volt egy hatalmas vámszövetséget létrehozni, amely az egész világ kereskedelmét és gazdasági életét nyomja, ha a kisantánt államainak szabad volt kimondaniok, legalább elvi alapon — mert nem tudták keresztülvinni — a vámuinót, akkor nem tudom megérteni, hogy az utóbbi években a legkegyetlenebbül sujtott két országnak: Ausztriának és Magyarországnak miért nem szabad keresnie az élet lehetőségét.

— Én azért fogadom el a költségvetést, mert ehhez az elvhez való közeledést látok benne.

*

Schandl Károly beszédét hosszantartó lelkes taps és éljenzés követte, majd képviselőtársai tömegesen üdvözlésére siettek.

Június 28-án összeül a „gazdaparlament“

Az Országos Mezőgazdasági Kamara szervezeti szabályzata szerint az egyes községek mezőgazdasági bizottsága választja a járási tagokat, akik megválasztják a megyei tagokat, kik viszont a kerületi tagokat választják meg s az öt kerület kamarai tagjai pedig delegálják az Országos Mezőgazdasági Kamara tagjait. Ilyen módon azonban — mindamellett, hogy ezeknek az egyes mezőgazdasági bizottságoknak alkalmuk van arra, hogy a község, a járás és a megye gazdasági ügyeit megbeszéljék — mégis hiányát érezték a gazdák már annak, hogy nagyobb gyűléseken találkozzanak, amelynek keretében az egyetemes gazdakérdéseket részletesen megtárgyalhassák. Az Országos Mezőgazdasági Kamara ujonnan megválasztott elnöke, vitéz Mecsér Endre már régóta foglalkozott az egész ország gazdaságát megmozgató „gazdaparlament“ összehívásának gondolatával és az országos gazdakamara legutóbbi igazgatóválasztmányi ülésén bejelentette, hogy a nyár folyamán össze fogja hívni a járási és a megyei mezőgazdasági bizottsági elnököket, valamint a körzeti kamarák vezetőit egy országos gazdaértekezletre. A napokban az Országos Mezőgazdasági Kamara már szét is küldte a meghívókat, mely értesíti az érdekelteket, hogy az értekezletet június 28-án, pénteken tartják meg.

A II. Országos Háztartási Verseny eredménye

Június hó 13-án zajlott le Putnokon a II. Országos Háztartási Verseny. A Faluszövetség részéről Tölgyes István dr. igazgató, Wieser Béla titkár és Kánya Terézia vettek részt a verseny lebonyolításában. A földművelésügyi minisztériumot Torday László m. kir. gazdasági tanácsos, a vallás- és közoktatásügyi minisztériumot Pataky Mária dr., a miskolci mezőgazdasági kamarát Wittner Ernő főtitkár, a vármegyei gazdasági felügyelőséget vitéz Mátéfalvy Elek dr. képviselték.

Több hónapi gyakorlás után alapos felkészültséggel állottak a versenyzők a bíráló bizottság elé, melynek tagjai Barótiné Stégmüller Mária, a női gazdasági és háztartási oktatás uttörője és több évtizeden át lelkes harcosa és Pataky Mária dr. kir. tanfelügyelő voltak. A bizottság munkáját Wieser Béla titkár irányította.

A versenyzőknek az előirt husz feladat közül a következőket kellett megoldani: 1. Négy- és hatéves gyermekek foglalkoztatása tudományos kísérletekkel, melyekhez anyag a családban és háztartásban könnyen fellelhető. 2. Szoptatóüveg és szópóka napi rendbentartása. 3. Kezek fertőtlenítése balesetnél való segélynyújtásnál. 4. Zöldsegomlett készítése hat személy részére. 5. Egy három éves leánygyermek részére ing kiszabása és fécélese. 6. Négy személy után edénymosogatás. 7. Egy felnőtt személy ágyának megvetése. 8. Ötven tojás átvilágítása és osztályozása fogyasztásra. 9. Huszonöt hagyma átültetése.

Egész napon át tartott a verseny, melyet igen sok vendég és a putnoki M. kir. Gazdasági Felső Leány-

Wartmann Elfrida,

a II. Országos Háztartási Verseny győztese.

nevelő Intézet növendékei is végignézték. A bizottságnak igen nehéz helyzete volt, mert a versenyzők több hónapi alapos előkészület után olyan gyönyörű munkát végeztek, hogy csak hosszas vizsgálat után állapíthatta meg, hogy melyik versenyzőt illeti a „legjobb magyar háziasszony“ címe ebben az évben. Bár a verseny inkább a munka megszervezése, annak gazdaságos kivitele, tisztasága, nyersanyagokkal való takarékoskodás, gazdaságos erőkihasználás, a mozgások és a munka kivitelének helyessége szempontjából hozott értékes eredménye-

A Putnokon megtartott II. Országos Háztartási Verseny egyik jelenete

ket, mindamelllett az egyes versenyzők az előirt átlagnál sokkal rövidebb idő alatt oldották meg az egyes feladatokat.

Az egész napi verseny izgalmai után este fél kilenckor hirdette ki *Torday László* gazdasági tanácsos a verseny eredményét, hangsúlyozva, hogy a földmivelésügyi kormányzat örömmel támogatta a *Faluszövetségnek* ezt a közérdekű mozgalmát.

A bíráló bizottság határozata folytán aranyérmert nyertek: *Wartmann Elfrida* Putnok (860 pont) és *Pigniczky Irén* Kecskemét (856.5 pont); ezüstérmert: *Igonda Julia* Kecskemét (849 pont) és *Török Erzsébet* Putnok (813 pont). A résztvevő intézeteknek *elismerő oklevelet* adományozott a Faluszövetség.

Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója mondott ezután beszédet.

— Amíg azelőtt a régi udvarházak és azok nagyasszonyai készítettek elő jövődöntő feladatokat a magyar leányokat, — mondotta — ugy ezt a szerepet most a földmivelésügyi kormányzat igazgatása alatt működő szakoktatásügyi intézetek vették át és feladatuknak a legteljesebb mérték-

ben megfelelnek. A magyar leányokra igen súlyos feladat hárul és ugyyszólván az ő kezükbe van letéve annak a nemzedéknek a sorsa, mely hivatva lesz elvesztett értékeinket visszaszerelni. Ennek a feladatuknak elvégzésére készítik elő őket ezek az intézetek, melyeknek vezetősége és tantesülete csendben, de annál nagyobb céltudatossággal végzi nemzetépítő munkáját. Ez a verseny is a haladásnak és tökéletesedésnek a céljait szolgálja és egy része annak a hatalmas munkának, melyet a Faluszövetség másfél évtizede végez.

Végül köszönetet mondott a verseny előkészítésében résztvevő intézeteknek áldozatkész és fáradtságos munkájukért és a versenyzőknek jövő munkásságukhoz Isten áldását kérte.

A pontozási eredmény alapján *Magyarország legjobb háziasszonya* címét *Wartmann Elfrida*, a putnoki *M. kir. Gazdasági Felső Leánynevelő Intézet* növendéke nyerte el és ugyancsak ő fogja Magyarországot képviselni a Brüsszelben, július hó 29—30-án rendezendő *IV. Nemzetközi Háztartási Serlegversenyen*.

w. b.

466 község van bekapcsolva az anya- és csecsemővédő-intézetek működési körébe

Az Országos Stefánia Szövetség huszadik évi közgyűlése

Az Országos Stefánia-Szövetség június hó 13-án délben diszközgyűlést tartott, melynek keretében megünnepelték a Szövetség fennállásának huszadik évfordulóját. A közgyűlésen *Tóth István dr.* egyetemi tanár elnökolt, akinek megnyitója után *Keller Lajos* országos ügyvezető-igazgató felolvasta a gyengélkedése miatt távollévő *Ugron Gábor dr. ny. miniszter* beszédét, amely beszámol a Szövetség eredményekben gazdag működésének husz esztendőjéről, rámutatva arra, hogy a trianoni békekötés következtében a Szövetség ugyszólván valamennyi vidéki intézményét elveszítette, mert a fiókszövetségek legnagyobb része az országtól elszakított területeken működött, így 1921-ben előlről kellett kezdeni a magyar anya- és csecsemővédelem országos szervezeteinek kiépítését. Ismerteti az elnöki megnyitót, hogy az elmúlt tizenöt esztendő alatt a szövetség s a nehéz anyagi viszonyok között nagyszabású építómunkát végzett, melynek eredménye az, hogy az ország területén 277 fiókszövetség, 280 védőintézet, 125 tejkonyha, 13 anyaotthon, 21 bölcsőde, 16 napközi gyermekotthon, 15 szülőintézet és 3 csecsemő- és gyermekkórház van, amelyekben 490 orvos, 644 védőnő, 194 védőnő-jelölt, 19 gondozónő, 82 gondozónő-jelölt és 18 szülésznő működik.

A védőintézetek működési körébe 466 község van bekapcsolva. A szövetség munkásságának köszönhető, hogy a szervezet megalapításakor még 20—22 százalékot kitevő csecsemőhalálozási arányszám leesett 14—15 százalékra s a védőintézeti védenek között a 10 százalékot sem éri el.

Az elnöki beszámoló után felavatták a szövetség alapító-elnökének, *Apponyi Albert* grófnak, továbbá *Heim Pál dr.* és *Tauffer Vilmos dr.* egyetemi tanárok emléktábláját, amelyeket a szövetség elnöksége érdemeik megörökítésére készítettett. A kegyelet aktus után *Keller Lajos* ügyvezető-igazgató beszámolt a szövetség elmúlt évi működéséről, majd *Pettkó-Szandtner Aladár* belügyminiszeri államtitkár a kormány, *Schuller Dezső dr.* tanácsnok a főváros, *Lukács Sárolda* alelnök a Magyar Vöröskereszt Egylet, *Rottenbiller Fülöp dr. nyug.* államtitkár az Országos Gyermekvédő Liga és *Ritoók Margit* a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége nevében üdvözölték a jubiláló szövetséget. Az üdvözlések után a szövetség elnökségébe beválasztották *Imrédy Béláné dr.-nét*, a Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottságának elnökét, továbbá az OTI által delegált *Alapy Viktor dr. nyug.* miniszteri tanácsost és *Reisz Móric* igazgatósági tagokat.

NEMZETGAZDASÁG

Serbán Iván dr. lett a Külkereskedelmi Hivatal új elnöke

Winckler István dr.-nak kereskedelmi államtitkárrá történt kinevezése folytán megüresedett a Külkereskedelmi Hivatal elnöki széke. A miniszterelnök *Serbán Iván dr.-al* töltötte be a hivatal elnöki tisztét, akiben újra méltó és megfelelő kezekbe került a magyar közgazdaság leghatalmasabb szervének a vezetése. *Serbán Iván dr.* a földmivelésügyi minisztériumban kezdte el hivatali pályáját, majd az Országos Mezőgazdasági Kamara főtitkára lett, később pedig a Külkereskedelmi Hivatal alelnöke lett. A Külkereskedelmi Hivatal és a kompenzációs iroda átszervezésével a kompenzációs iroda volt főnökét, *Kunder Antal* szolgálaton kívüli hadmérnökkari századost bízta meg a miniszterelnök, mint a Külkereskedelmi Hivatal elnökének helyettesét kormánybiztos kiállításában. A gazdasági élet megnyugvással fogadta a miniszterelnök válasszát, miután *Serbán Iván dr.*, mint *Kunder Antal* már régen ismertek az érdekeltségek körében és a gazdasági körök mindkettőjük munkásságát eddig is nagyrabecsülték.

Hétszázazerpengős többlettel zárult a májusi külkereskedelmi mérleg. A megelőző év május havának körülbelül két millió pengőt kitevő passzívumával szemben a folyó évi május havi külkereskedelmi mérlegünk 700.000 pengős aktívummal zárult. A statisztika szerint ezévi májusban mennyiségileg kevesebb búzát vittünk ki az országból, mint a megelőző év hasonló időszakában, de hála a külkereskedelmi megállapodásoknak, a kevesebb búzáért lényegesen nagyobb összeget kaptunk, mint tavaly.

A fagykarsujtotta vidékek közmunkái

Darányi Kálmán földmivelésügyi miniszter a fagykarsujtotta vidékek közmunkákkal való ellátásáról a következő nyilatkozatot tette:

— Kétféle közmunkáról lehet szó. Az egyik csoport a vizutakkal kapcsolatos és az én hatáskörömbe tartozik, a másik pedig az egyéb utmunkálatok csoportja, amellyel a kereskedelmi miniszter ur az inségmunkák révén szintén bekapcsolódik a mostani közmunkaakcióba. Ezek is jobbra utépítések. A kormány elsősorban arra törekszik, hogy az ugynevezett bekötő utak megépítésével minél szélesebbkörű közmunkákat indíttson. De ezenkívül most kerül a Ház elé a beruházási törvényjavaslat is, amely a transzferpénzek felhasználásáról szól és nagyobb közmunkák megindítását teszi lehetővé.

Helyreállítják az Árpád-házi királyok esztergomi palotáját

Gömbös Gyula miniszterelnök az elmúlt héten levelet intézett Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímáshoz. A levélben a miniszterelnök rámutat arra, hogy pütkösi esztergomi látogatása során milyen mély hatást gyakorolt rá az az esztergomi ásatás, amely a föld mélyéből nemcsak régészeti és művészettörténeti szempontból kimagasló, hanem a magyar nemzeti történet szempontjából is páratlan értékű építészeti emlékeket hozott napvilágra. A földtömeg alól kiszabadított palota maradványai — ugyanis két nagy nemzeti dinasztiánk, — az Árpádok és a Hunyadiak — fejedelmi és emberi nagyságáról tanuskodnak. Éppen ebben az évben lesz 750 esztendeje annak, hogy egy nagy tűzvész elpusztította az esztergomi székesegyházat és az első szent királyunk lakóházát. III. Béla király támogatásával rögtön hozzáfogtak a székesegyház felépítéséhez és a székesegyház szomszédságában kezdték el felépíteni francia és magyar mesterekkel az új királyi palotát. IV. Béla ezt a palotát az esztergomi érseknek ajándékozta. Az Árpádok és Hunya-

diak korának ez a sokatmondó emléke föld alá rejtözve kerülhetett el nagy multunk sok más hasonló emlékének szomorú sorsát a pusztulást s bár rombadölvé, de — hála a falak között töredező fellelt maradványoknak — mégis helyreállítható állapotban újra napvilágra került.

A miniszterelnök ezután így folytatja:

— A magyar királyi kormány kötelességének tartja e kimagasló műemlék teljes helyreállítását és előterjesztésemre elhatározta, hogy rendelkezésre bocsátja az Árpád-házi királyok esztergomi palotájának művészi helyreállításához szükséges hitelt és felkérte a kultuszminisztert, hogy a Műemlékek Országos Bizottságának e munkálat végrehajtására az utasításokat és felhatalmazást olyképpen adja meg, hogy a helyreállítás munkálatai Szent István király halálának kilencszázadik évfordulóján, 1938-ban lehetőleg befejezéshez jussanak.

Serédi Jusztinián hercegprímás megleghangu levélben mondott köszönetet a miniszterelnök elhatározásáért.

Sok gazda azért aratja későn gabonáját, mert azt hiszi, hogy a teljes őrésben aratott buza csiraképessége jobb, mint a korán (viaszérésben) aratotté. Ez egy régen megcáfolt balhiedelem! Ennek semmi elfogadható alapja nincs; a csira már a viaszérésben levő magban is teljesen kész, tehát aki a gabona aratásával késlekedik, az a csiraképesség fokozódását nem éri el, míg a pergés és a sikér csökkenése révén jelentékenyen károsodik.

A legjobb meggyőződéssel ajánljuk tehát, hogy a magyar gazda térjen el a késői aratás rossz szokásától s akkor a magyar buza átlagos sikérminősége már egymagában ennek következtében is jelentékenyen fog javulni.

A gyümölcsösben

egy-vidékeken a tavaszi fagy igen nagy károkat okozott. Csak az szolgálhat itt némi vigaszul, hogy a megritkult gyümölcs nagyobbra fejlődik s így értékesebb lesz. Vigasztaló az is, hogy a kár a legtöbb vidéken nem olyan rendkívül nagy, amint azt a baj első óráiban hittük.

A kár nagysága jórészt különösen ott szembeszökő, hol nem az illető vidékre való és tömegtermesztésre oda nem ajánlott fajtákat ültettek. Ilyen helyeken különben már a rendszeres téli fagy is erősen megviselte a fákat annyiban, hogy azok fa-szövetét elpusztította, miáltal életük is kérdésessé vált. Tanulság ebből a bajból is az, hogy ahol valamely gyümölcsfajta az éghajlat és a talaj minősége miatt nem jól diszlik, ott ennek természetesen kár erőszakolni.

A téli fagytól szenvedett gyümölcsfák a bajt hitvány, hézagos fejlődéssel mutatják. Ezen erősebb, esetleg 2—3 éves fára történő viszonyesesséssel segíthetünk.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A gabona érése

folyamán tudvalevőleg három időszakot szoktunk megkülönböztetni.

A zöld vagy tejes érés idején a szár legelső részétől eltekintve még zöld az egész növény s a teljes nagyságot elérte, csirával rendelkező mag is zöld, de őszenyomásakor tejszerű nedv ömlik ki belőle, mi a szövetnedvbe gyülemlett fehér terményítőszemcséktől ered.

A sárga vagy viaszérés idején a növény szára és levélzete már sárga, a mag megnyomása alkalmával annak tartalma kovász-, illetve viaszszerű anyag formájában nyomul elő.

A teljes érésben már barnák a szár büttykei, a mag a polyvák közül könnyen kihull, törése lisztes vagy üreges, a nyomásnak — keménysége miatt — már ellenáll.

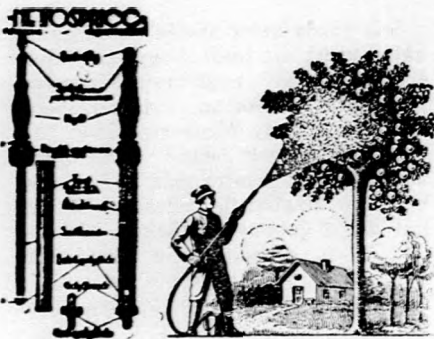
Régi tapasztalat, hogy a gabonát leghelyesebb a viaszérésben levágni. A tejes érésben még nem volna célszerű, mert akkor még a mag eltartás közben összezsugorodna. De hiba lenne a teljes érésig is várni, mert — mint az ezirányú kísérletek igazolják — a későn aratott búzának sikértartalma néha fele annyit se ér, mintha ugyanazt a búzát viaszérésben arattuk volna le. A késői aratásnál tehát nem

csupán a pergési veszteség okoz jelentékeny károsodást, de a minőségbeli különbség is. Ez pedig ma, mikor majdnem kizárólag a sikérdus búzákat tudjuk külföldön biztosan értékesíteni, kétszeresen is fontos a magyar termelő szempontjából.

A struccok örömtánca

A berlini állatkertben igen nagy érdeklődésnek örvend az a szokatlan látvány, amikor az óriásmadarak jókedvükben a szó szoros értelmében ringó táncmozdulatokat végeznek.

Szétszedve Munkában

Legújabb szabadalom

„NETTOSPRIC“

dugattyunélküli
gyümölcsfapermetező készülék.

Olcso, nincs benne bőrzés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmos permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró,
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

A tavaszi fagykárt szenvedett fának az elietett beavatkozás még nagyobb kárt okozhat. Csak június vége felé, amikor a rügyek állapota már tisztán mutatkozik, csak akkor vesszük vissza a fa vesszőit arra a legmagasabban álló hajtásra, amely a fagy hatásánál, már nem mutatja, illetve: amelynek alsó része már egészséges és így továbbnövekedésre alkalmas. Teljesen lefagyott hajtásokat mutató vesszőket 3—4 rügy hosszúságban az elpusztult hajtás tövével látható ép segédreügyre nyessük. Ahol ezek a rügyek is elfagyva, száradtan leperregnek, ott a vesszőket hosszúságuk felére, vagy egyharmadára kurtítsuk le, hogy így az alvó rügyek kihajtását biztosítsuk.

Természetes, hogy a fagyot szenvedett fának az állandóan emlegetett ápolási és védekezési munkákat fokozottabb mértékben meg kell adni. A fák ugyanis most érzékenyebbek, ellenállóképességükből veszítettek és ezért mindenféle gomba- és rovarkártevő a rendszeren is nagyobb mértékben ellepheti azokat. A férgesedés ellen *arzéntartalmu szerrel*, a penészedés ellen *bordói lével*, a levéltetvek ellen *nyers nikotinos oldattal* permetezzünk. Az erre vonatkozó utmutatót mindenkinek, ki ezt egy levelező-lapon kéri, *ingyen megküldi a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi irodája (Budapest, Kosuth Lajos-tér 1.)*

A legelők

feljavításánál ne vegyük igénybe a gyp feltörését, mert ez — *Westsik Vilmos*, kitűnő szakemberünk nagy tapasztalatai szerint — költséges eljárás. A gyakorlatban legjobban be-

vált az a javítási eljárás, amikor a delelőkön összegyűjtjük a trágyát és ezzel szakaszonként évről-évre megtrágyazzuk a legelő gyepezetét. A delelők trágyájával ellátott szakaszon célszerű szuperfoszfát műtrágyát is igénybevenni, mert így nemcsak erőteljesebb, hanem jobb összetételű fűvet is kapunk anélkül, hogy fűmaggal felületetünk volna a legelőt. A delelők trágyáját és az említett műtrágyát tavasszal alapos fogasolás után dolgozzuk bele a legelő talajába.

Teljesen sovány legelőn a fogasolás egymagában nem sokat használ. Sőt — *Westsik* tapasztalatai szerint — a teljesen kimerült és sovány legelőt úgy se lehet termőerőbe hozni, ha felülszórják szuperfoszfáttal, mert humuszadó trágya vagy legalább nitrogéntrágya nélkül a fű érdemleges terméshozadékot nem adhat. Homokos talaju legelőknél pedig a szuperfoszfát mellett kálióra is van szükségük. Azonban a szuperfoszfát és a kálió se fejthet ki érdemleges hatást, ha a nitrogén kiegészítéséről nem gondoskodunk, akár a delelők trágyája, akár pétisó adagolása révén.

A trágyázás és szakaszos legeltetésen kívül hathatósan elősegíti a legelő fűhozamának növelését, — mint ezt már többször megírtuk — a gypnek részleges beárnyékolása, amit a gyér befásítással lehet elérni.

Igen fontos kelléke a legelő megjavításának a gyomirtás. Több helyen történnek ebben az irányban intézkedések. Legtöbb helyen a pásztornak adnak kezébe acatoló botot, de ez hihetetlen lustasága miatt még unalomüzőül se hajlandó egy-egy gyomot kiszurni. Ezért legjobban, ha a jószág által le nem legelt gyomfoltokat évente kétszer közérővel kaszáltatja le a község, még pedig május végén és augusztus végén, azaz a mag beérése és kiszóródása előtt! Így kipusztulnak egy-két év alatt legalább azok a tüskés és bozotos gyomok, melyek a legelést akadályozzák.

A jó baromfiól

anyaga — *Báldy Bálint* szerint — lehet vert fal, rakott fal, vályogtégla, égetett téglák és különféle faanyag. A tetőzetet csinálhatjuk nádból, zsubból, deszkára szegelt bőrlemezsből, cserépből, vagy palából. Az ól mennyezetét deszkázzuk, nádazzuk és vakoljuk be, minek következtében a mennyezet és tető közötti levegőréteg télen melegebbé, nyáron meg hűvösebbé teszi ólunkat. A sima mennyezetben nem bujhatnak meg az élősödő férgek se. Az ól padlózata pedig legyen téglák, vagy cementtel leöntött salak-beton.

Az ól ajtaja és ablaka nézzen dél, délkelet, vagy délnyugat felé, de sohse északnak. Az ól elülső falára helyezünk mennél nagyobb ablaknyílást, melyet belülről 2—3 cm. lyukbőségű dróthálával szegezzünk

be. Ősztől tavaszig tegyük a dróthálóra kívülről még üveglakatot is, kicsiny üveggel. Ez az ablak kitámasztható és levehető legyen. Alatta helyezünk el megfelelő nagyságú kibúvó nyílást, melyen át ki-bejárhatnak a baromfiak az ólból.

Bármilyen anyagból is csináljuk az ólat, fontos, hogy fala belülről simára legyen vakolva, tehát ne legyen repedéses. A repedések tudvalevőleg az óvantag (tyuktetű) búvóhelyei.

Az ól hátsó fala előtt 80—100 cm. magasan és egy magasságban helyezük el — egymástól 35—40 cm. távolságra — a hengeres ülőrudakat és ezek alatt 30—35 cm-el mélyebben helyezünk el deszkázatot, vagy bádogot, melyet állandóan szórjunk be homokkal, vagy száraz földdel. Így éjjel a baromfiak trágyája erre hull le s innen könnyen kigereblyézhetjük ezt. A trágyafelfogó deszka alatt megalhatnak a kacsák és ludak anélkül, hogy a tyukok trágyája beszennyezne őket.

Az ólban elhelyezett fészkekbe tavasztól őszig tehetünk homokot (ezt a tetvek nem szeretik), de télel tegyük szalmát. Végül helyezünk el az ól eresze alá egy kis földbesülyesztett ládát, dobjunk ebbe homokot és mennél több fahamut, hogy állataink a tetvek ellen ebben fűródhessenek. Télel az ólba tegyük be e ládát!

Apró látványok

A nyári napokon engedjük ki a baromfiakat minél korábban az ólból, hogy a nagy meleg beállta előtt gyűjtéssék össze a rovarokat és magvakat. A gypnélküli, kopár udvarokba adjunk a baromfiaknak a kertből zöld hulladékot, mert arra nagy szükségük van. Biztosítsunk számukra friss vizet. Az itatók árnyékban legyenek, hogy tulságosan fel ne melegedjen a bennük lévő víz.

A repce aratása június havára esik. Rosszul cselekszenek, kik addig várnak, míg a becők teljesen megsárgulnak, mert a repce igen könnyen pereg. Ha a becőkben a szem még zöldes, de már annyira kemény, hogy ujjaink közt könnyen szét nem nyomható s a barnulás, keselyedés jeleit mutatja, akkor az aratást bátran megindíthatjuk. Ekként járva el, a becőkben lassan, fokozatosan száradvá érik be a mag, fokozatosan szinesedik anélkül, hogy térfogatában jelentékeny veszteséget szenvedne a beszáradás következtében. Sok helyen kévébe kötve és keresztetbe rakva szárítják ki a repcét. Pedig régi tapasztalat szerint, vonatokban jobban szárad és szinesedik a mag, de ez a módszer csak akkor alkalmazható, ha fel vagyunk szerelve vonatató-kocsikkal s így a vonatokat átrakás nélkül huzathatjuk a cséplőgéphez. A repce cséplését csak a teljes száradás beálltával végezzük, de így is a kicséplést magot sékélyesen, csupán néhány ujjnyl vastagon terítsük el a magtárban és eleinte naponkint forgaszuk a garmadákat. Így azután elkerülhetjük a penészesedést és megfűlledést.

PÁSZTORTÚZ

Az igazi magyar nótáért

Jó a vidékek lapjait olvasgatni, mert a szemlélődő ember sokszor talál bennük olyan igazságokat, amelyek országosan, más vidékekre is általánosíthatók.

A „Sopronvármegye“ lap hasábjain például „Amiről már egyszer hangosan is beszélni kell“ furcsa címmel olvasott cikkéből is ilyen általánosítható igazságokra jöttem rá. „Az igazi magyar nótáért“, sőt a magyar vidékek irányított, igazi magyar nótakultuszáért íródott ez a cikk, hogy ebből más részeken is okuljanak, lényegét itt tovább adom.

Sopron vármegye különböző helységeiben, mint Répcevis, Hegykő, Egyed, a hírneves „Soproni Magyar Férfidalkör“ vezetésével dalos összejöveteleket tartanak a megyei nótások mindenütt a környező falvak kis dalgyleteinek a bevonásával. E dalosünneppek hatása nagyszerű és termékenyítő. Egymásután alakulnak a megyei magyar falusi dalkörök. Ugy, hogy ma már Sopron vármegyében, Sopron vármegye bizonyos vidékein ötvennél több a működő falusi dalgyletek száma.

Annál lehangolóbban hat a soproni újság panaszra, hogy éppen a 10 ezer főnyi, mindenképpen gyönyörű magyar járási székhely Kapuvárott és környékén nem tud a magyar nótakultusz gyökeret verni és eltérőbélyesédni. Pedig a Kapuvár és vidéki magyarságnál szebb viseletű, a hagyományokhoz ragaszkodó különb, remekebb magyar fajtát az ország más híres részein sem találni. Annakidején a gyönyörű huszárok és bakaság innét kerültek ki. Rámás csizmájuk, hámzett ingük, legény, mint leány népviselete máig példát mutat. Csupán a magyar nótát veszik közömbösen. A 10 ezer lakosságú, nagy gazdálkodó Kapuvárnak egyetlen dalárdája alig 20—25 működőtaggal sorvadozik s alig százon felül a pártolók. Ezek a nótázók sem a földmivesnépből kerülnek ki, leginkább a mindennapi munkában elfaradt iparosférfiak...

És a közvetlen környéken sem találni biztatót. Talán egy helyen található ujonnan alakult dalos egyesület? A régi drága: Ki tanyája ez a nyárfás, Végig mentem az ormódi temetőn, Tul a Tiszán selyemkendő integet, A Csap-utcán véges, véges végig, stb., nótáink feledésbe mentek. A megtévedt legények és lányok a pesti érzélgős, érzelmes, nyáladékos idegen „néger-izró“ — „Szeressen egy kicsikét, — Maga már nem nekem való“, stb., — idéltlen „müdalokat“ kornyikálják... Mivel pedig ez a muzikaszóval beadogatott metely a jellemre, a szellemre kihat, lelkész, kántor, tanító urak hozzátok fordulok.

Falvaitokban és az ifjuságnak bevonásával — az igazi magyar nótáért — alakítsatok, szervezzetek mindenfelé

magyar falusi dalgyleteket. Hadd zengjen kórusokban a dal!

MÓRICZ PÁL

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A mai kor háziasszonya

Egy-két évtizeddel ezelőtt még azt tartották a háziasszonyok, hogy „ami a nagyanyámnak jó volt, jó lesz nekem is“, azóta azonban nagyot fordult a világ s az új eljárás kezd megmutatkozni a modern háztartás vezetésében is.

Az alapelv az, hogy igyekezzünk a házimunkát észszerűen leegyszerűsíteni, vagyis a lehető legkisebb erőki-fejtéssel, minimális mozgással, legrovidebb idő alatt a legjobb teljesítményt elérni. Kétszeresen fontos ez ma, amikor a gazdasági viszonyok leromlása következtében cselédek, bejárónők s más segéderőt csak igen kevés háztartás tud alkalmazni s a kenyérkereső nőnek kell a konyhaszolgáltatást is ellátnia. Számára minden megtakarított perc, minden fölösleges mozdulat elkerülése aranyat ér, piénést jelent, amelyből erőt meríthet a másnapi munkára.

A Putnokon, június hó 13-án megtartott országos háztartási versenyen sok érdekes tanulságot vonhatott le a figyelmes szemlélő. Láttuk, hogyan lehet izletes ételeket percek alatt elkészíteni kis helyen, kevés segédeszközzel, erő- és anyagpazarlás nélkül, úgy, hogy mire az ebéd elkészül, nem marad elmosatlan edény az asztalon s hulladékok szerteszét a konyhában. Az ügyesen sürgölődő kis háziasszonyjelölték, — a kecskeméti és putnoki gazdasági intézetek növendékei — nagyszerű tervszerűséggel mutatták be az új stílust, amelynél a „többet ésszel, mint erővel“ elv érvényesül. Láttuk, hogy nem szükséges a gazdaasszonynak egy ebéd elkészítésénél kilométereket gyalogolnia a konyhában s minden leakasztható edényben elhelyezni valamit, mert ha tervszerűen átgondolja előbb a tennivalókat s a szükséges dolgokat előre előkészíti magának, egyhelyben végezhet el mindent negyedrésznyi idő alatt. Modern eszközökkel a mosogatás sem az a piszkos munka, ami mindig legkellémetlenebb része volt a háziasszonyi ténykedésnek; a mosogató edénybe forró vizet s abba szappanoldatot teszünk, szivaccsal végigmossuk a tányérokat, az öblögetést és törülgetést

pedig összevonjuk úgy, hogy az elmosott porcellánedényeket a „száritókon“ végigöntjük forró vízzel. Ilyen száritókészüléket kevés költséggel minden háztartás készíthet magának. Nem egyéb az, mint egy nagyobbabású fiók, kiemelhető pléhbetéttel, amelynek egyik felét dróttal, sodronnyal rekeszre osztjuk, hogy legyen hová a tányérokat felállítani, másik részén pedig a tálakat, csészéket helyezük el. Az elmosott edényeket így forró vízzel, öntözőkannával egyszerre végiglocsolhatjuk, megtakarítjuk a törülgetéshez szükséges időt, konyharuhát s ezenfelül még higiénikusabban is járunk el, mert a napokon át használt konyharuhától legtöbbször csak piszkosabb lesz az edény.

Ha meg is ütközik majd rajta egy-néhány maradi gondolkozású régimódi gazdaasszony, ki kell jelentenünk, hogy a modern háziasszony ülve mosogatja el az edényt s takarításnál, portörlesnél régi rossz keztyűt huz a kezére. A tapasztalat azt mutatja, hogy éppen olyan jól s éppen olyan gyorsan el lehet végezni így is a házimunkákat, mert ahhoz, hogy valaki jó gazdasszony legyen, nem okvetlen szükséges pár év alatt tönkretenni a lábait, kezeit. Szívesen örizzük anyáink s nagyanyáink hagyományait, de nem zárkozhatunk el a haladás elől a háztartási munkák észszerűsítése terén sem, mert nemcsak a jó pap tanul holtig, hanem a jó háziasszony is!

KÁNYA TERÉZIA

Ételreceptek

Tefjölös karfiol. Egy kg. karfiolt megtisztítva, forró sós vízben puhára főzzük. Levéből kiszedve, kevés vajjal kikent és morzsával meghintett fűzülő tálba tesszük és virágjával lefelé szépen elrendezzük. A karfiolt leszórjuk a morzsával, ráöntünk másfél deci tejfölt, amelyet a karfiolléval felhígítottunk, keveset megsózzuk, a tetejére kis darab vajot teszünk és sütőben hirtelen megpirítjuk.

Libamájkrém. A libamájat buslevesben husz percre főzzük, majd szitán át-törjük. Negyedkiló teavaját habosra keverünk, hozzáadunk 30—40 deka áttört májat, negyedliter felvert tejszínhabot, olvasztott, kihűlőfőben levő aszpikkal elkeverjük, majd formában jég közé tesszük.

Tojásos zsemlye — feltétnek. A zsemlye tetejét levágjuk, belét kiszedjük, megsózzuk, belül vajjal megkenjük és sütőben ropogósra sütjük. Forróra mindenik zsemlyébe tojást ütünk s pár percre a sütőbe visszatesszük, aztán paraj mellé betálaljuk.

A „VASÁRNAP“

szerkesztősége
és kladóglváta:

Budapest,

D., Balfory-utca 24

H I R E K

Kösüly partján ...

Kösüly partján van egy kis ház,
De sötét az ablaka,
Nem hallik a citeraszó,
Kék nefelejcs hervadozik alatta
Nem is olyan nagyon régen
Az a barna kisleány
Engem ölelt, engem csókolt.
A muskátlis ablak megett várt réám.

De mióta megcsalt engem
És mást csókolt az ajka,
Fehér, kicsiny meszelt házban
Fáj a szívem. sirok-rivok miatta ...

Ifj. BÉKÉSSY ISTVÁN
(Hajduszoboszló)

Krisztusi csodavárás

Hiába nevetnek, nekem szentek
Azok a rövid, busongó percek,
Mikor csodáért imádkozom.
Szentek, mert olyankor mint jég alatt
Titkon buzog meleg áradat,
Forr bennem hit, csodavárásra.

Hiszen köznapon fennen hirdetem,
Hogy nem lehet más a csoda nekem,
Mint bomlott idegek csaló játéka.

Dehát ott ... az Olajfák hegyén ...
mért látták,
— Mikor a jövő perc biztos történe-
sét
Századok vajdó hittel prófétáltak, —
Krisztust, vért izzadva csodáért es-
deni?

SZILÁGYI MAGDA

Barna kockák között ...

Barna kockák között
Gyenge zöld szalagok,
Magot viszek, jövőt,
Csendesen ballagok

Naparány ömlik el,
Arany lett a ruhám,
Új szántások mentén
Földszaga borul rám

Földarcu emberek
Vetnek, barázdálnak,
Keblek mélyén égnek
Néma imavágyak ...

Aranypír térül el
Büvő életsírán,
Aranyfüst lebeg fel,
Áldoz a föld tisztán.

Mint ösöm pogány kún,
Kint áldozom én is,
Verejtékem adom,
Van már benne vér is

Nagy tisztán, bűn nélkül
Áldozom fel magam,
Földnek és embernek
Nem kell panaszszavam.

Mert jövőt vetek el ...
Mindent földnek adok,
Belélem lett a föld,
Mert én a föld vagyok.

TÁBOR ISTVÁN (Csepel)

A miniszterelnök és a kultusz-
miniszter látogatása Esztergomban.
Gömbös Gyula miniszterelnök Hó-
man Bálint kultuszminiszter társa-
ságában pünkösdi hétfőjén meg-
tekintette a nem csak hazai, de
európai vonatkozásban is nagyjelen-
tőségű esztergomi ásatásokat. A mi-
niszterelnököt meglepte a feltárt mű-
emlékek szépsége és örömet fejezte
ki árpádkori nagy nemzeti művelt-
ségünk e tanulságainak gazdagsá-
gán. Az ásatások megtekintése után
a miniszterelnök és a kultuszminisz-
ter Gerecsére, Serédi Jusztinián bí-
boros-hercegreprimás birtokára ment.

Hősi emlékművet avattak Bácsalmá-
son. Pünkösdvásárnap délelőtt avatták
fel Bácsalmáson az országzászló hősi
emlékművét, melynek felszentelését
Wiederkehr József kanonok végezte. Ün-
nepi beszédet Urmánczy Nándor mon-
dott, a 439 hősi halottról pedig vitéz
Rátvay Imre nyugalmazott tábornok
emlékezett meg.

Magyarok nyerték a galambblövő-
világbajnokságokat. A brüsszeli vil-
lágiállítás alkalmából az idén a bel-
ga fővárosban tartották a galamb-
blövő Európa- és világbajnokságokat
s a küzdelmekben résztvettek a ma-
gyar galambblövők is. Magyarország
csapata megnyerte az élőgalambblövő
világbajnokságot és megvédte vilá-
bajnoki és Európa-bajnoki címét az
agyagalambblövő-versenyekben is.
Nyolc nemzet 68 válogatott versen-
zője indult a versenyekben, de a ki-
tűnő magyar lövők mindkét csapat-
bajnokságban fölényes győzelmet
arattak, elismerést szerezve a ma-
gyar névnek. A magyar csapat,
amelyben Dóra Pál, Dóra Sándor,
Lumnitzer Sándor dr. és Strass-
burger István szerepelt, ezuttal ha-
todszer nyerte meg az Európa-baj-
nokságot, míg a világbajnokságban
negyedszer győzte le a külföldi leg-
jobb versenyzőit.

Filléres gyorsak

Az államvasutak igazgatósága közli,
hogy június hó 23-án, vasárnap a kö-
vetkező filléres gyorsokat indítja:

Budapestről Kiskunhalasra. A me-
nettérti jegy ára 3.10 P. — Sátoral-
jaujhely és Nyiregyházáról Siófok és
Balatonföldvára. Menettérti jegy ára
Sátoraljaujhely, Sárospatak, Nyiregy-
háza és Szerencséről 7.20 P. Miskole és
Mezőkövesdről 6.— P. Füzesabonyból
és Hatvanból 5.40 P. Ennél a vonat-
nál Budapesten le-, vagy felszállni
nem lehet. — Győrből és Pápáról
Szombathelyre. A menettérti jegy ára
2.60 P. A szombathelyi 30 filléres lo-
vasmérkőzési belépőjegy megváltása
kötelező. — Nyiregyháza és Debre-
cemből Szolnokra. A menettérti jegy
ára Nyiregyházáról 3.80. Debrecenből
2.90 P. — Szegedről Szolnokra. A
menettérti jegy ára Szeged és Kis-
kunfélegyházáról 3.30, Kecskemét,
Nagykörös és Ceglédre 1.60 P.

A somlói fagykárosultak részére
utépítéshez kér Veszprém vármegye
hitelt. Veszprém vármegye közigaz-
gatási bizottsága Kenessey Pongrác
főispán elnöklete alatt ülést tartott,
melyen elhatározták, hogy a somlói
és vidéki fagykárak által nehéz hely-
zetbe jutott lakosság téli inszégének
megelőzésére bekötő utak építéséhez
kér a vármegye az állami költség-
vetésbe felvett hiteltől részesedést.

Hetvenéves házassági évforduló. Ritka
esemény zajlott le Jászberényben, id.
Trányi János gazdálkodó és neje Kollár
Terézia házasságuk 70-ik évfordulóját
ünnepezték meg. Az egyházi áldás után
„szűk családi körben“ megtartott lako-
mán a pirosposztag 91 éves vőlegény és
87 éves menyasszony fiatalos lendülettel
járta el a lakodalmi táncot. A rendkívül
családi ünnepek örömeiben az „uj pár“
jelen volt 8 gyermeke, 23 unokája és 23
dédunokája osztozott.

Vasmegegyében, Nicken, nyaraló-
nak is alkalmas, 3 szobás családi
ház, melléképületekkel, szép gyümöl-
csőssel, folyómentén, kiadó. Cim:
Kovács Elek, Nick.

A Zeneművészeti Főiskola Reményi-
díjas hegedűversenye. Június hó 12-én
tartották meg a Zeneművészeti Főisko-
lán nagyszámú közönség jelenlétében az
ezidei hegedűversenyt, melynek díja egy
1600 pengő értékű Reményi hangverseny-
hegedű volt. A Dohnányi Ernő dr. fő
igazgató elnöklete alatt, a Főiskola ta-
náraiból alakult bírálóbizottság, az ér-
tékes díjat Kuttner Mihálynak, Gabriel
Ferenc kiváló növendékének ítélte.

Kép a kerékpár hazájából

Részlet a dán főváros: Kopenhága
egyik utcájáról. A kerékpárosok egész
serege várakozik a leeresztett vasúti
sorompó előtt.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése június hó 30-án lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Égész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlapké-
rsre készséggel indítunk.

A VASÁRNAP kiadóhivatala,
Budapest, V., Báthory-utca 24.

Törzskönyvi bíráló a Kormányzó Ur kenderesi tehenészetében. A Kormányzó Ur tehenészetében, amely tavaly óta a Szolnokvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület tehenészetében állott, a napokban volt meg a törzskönyvi bíráló, amelyen a tavalyi takarmányhiány és a májusi zárlat ellenére is kedvező tejelési eredményt állapítottak meg. Horthy Miklós Kormányzó Ur személyesen jelent meg a törzskönyvi bíráló alkalmával és nagy érdeklődéssel és élénk figyelemmel kísérte a bizottság munkáját. Elismerését fejezte ki a törzskönyvelés közérdekű törekvéséről. A bíráló után a bizottság, amelynek tagjai között Békessy Oszkár miniszteri tanácsos, Wellmann Károly dr. egyetemi tanár is jelen volt, megtekintette a birto-
kot és örömmel megállapította, hogy az a jó gondozás következtében szép termést ígér.

Robbanás ötvennyolc halottal

A Westfália-anhalti (Németország) nagy robbanóanyaggyár reinsdorfi telepén üzemi baleset következtében tűz támadt. A tűz robbanást idézett elő a gyár egyik munkahelyén és ezt a robbanást még több, sokkal hatalmasabb robbanás követte. Az igazgatóság jelentése szerint kizárólag a reinsdorfi gyár munkásainak lélekjelenléte akadályozta meg, hogy a szerencsétlenség még hatalmasabb méreteket öltsön. A robbanás így is több, mint ötvennyolc halottal, hetvenöt súlyos és háromszáz könnyű sebesültet követelt áldozatot. Hitler birodalmi kancellár a reinsdorfi szerencsétlenség alkalmából részvétáviratot intézett a robbanóanyaggyár igazgatóságához és százezer márkát utaltatott át az áldozatok hozzátartozói részére. A gyár igazgatósága kijelentette, hogy az áldozatok hozzátartozói a gyár részéről életük végéig segílyt fognak kapni. Míután a gyárnak csak egy része pusztult el, a fennmaradt részben az üzem tovább folyik és a munkások már dolgoznak.

Vásáry István kényszernyugdíjazása. Debrecen város közigazgatási bizottsága előterjesztéssel fordult a belügyminiszterhez, hogy rendelje el Vásáry István dr. debreceni polgármester végelbánás alá vonását, illetőleg kényszernyugdíjazását. Erre az előterjesztésre most érkezett el Debrecen város közigazgatási bizottságához leveldi Kozma Miklós belügyminiszter döntése, mely elrendelte a Vásáry polgármester végelbánás alá való vonását megelőző eljárás megindítását.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Melyik növények legalkalmasabbak elősörény emelésére és hol tudnak belőlük csemétéket beszerezni? (W. A., Bácsalmási szőlő). — **Felelet:** Legszebb és legsűrűbb elősörényt ad a gleditsia kevesebb áthatolhatatlan a fagyal (ligustrum) és az ákác. Kérjen levélben a földművelésügyi minisztériumtól (Budapest, Kossuth Lajos-tér 1.). Ha itt nem tudnak már adni, akkor talán legközelebb esne Ceglédre Ungvári kertészet.

Kérdés: Hasznos-e a szőlőnek, ha a mosás által elhasznált szappanos vizet a tővére öntögetjük? (Sz. F., Békéscsaba). — **Felelet:** Nem hasznos, sőt káros.

Kérdés: Minélunk az ürgék nagyon elszaporodtak, mivel lehetne őket legjobban kiirtani, mert az egész kukoricavetésünk kieszik? (L. J., Nagyvácszony). — **Felelet:** Az ürgelyukakba 20—25 gramm szénkénegét kell beönteni, azután kis szálcacsomót téve a lyuk szájába, ezt földdel alaposan betaposni. A szénkénegé elpárolog, elterjed a lyukban és megöli a lyukban tartózkodó ürgét. A legközelebbi szénkénegraktárról közsé-
gének irodájában kap tájékoztatást.

Kérdés: A Balatonon fogtam egy májfélkős, feketepecuú, sárgapettyes és sárgasíkosú teknősbékát. A Balaton vidékén ritkasága ez s ha igen, hol lehetne értékesíteni, valamint mivel kell addig is táplálni, míg esetleg vevőt kapnék rá? (Ifj. P. S. Zánka). — **Felelet:** A nálunk előforduló apró teknősök különböző értéket nem képviselnek. Talán valami természetet kedvelő venné meg, hogy kertjének medencéjében tartsa. A teknősök főleg állati eredetű anyagokkal (férgekkel, halakkal, puhatestűekkel), a szárazföldi teknősök pedig növényi anyagokkal táplálkoznak.

Kérdés: Mi a címe Bálint Jenő hírlapírónak és mi a megszületése? (N. J., Párdány). — **Felelet:** Budapest, V., Liptó-körút 4. szám. „Igen tisztelt Szerkesztő Ur.”

Kérdés: Nyert-e a m. kir. állami sorsjátékon a következő sorsjegyeimnek valamelyike: 130.175; 136.266; 71.902; 84.084; 77.993? (B. G., Padosfa). — **Felelet:** Nem nyertek.

Kérdés: Mi a címe Grecsák Richárdnak, az Óriszentpéteri kerület képviselőjének? (H. J. P.). — **Felelet:** Budapest, II., Mészáros-u. 14.

Kérdés: 1. Kik kapták meg a Károly-csapatkeresztet és még meddig tehet igényelni? 2. Kik kapták meg a sebesülési érmet? 3. Mióta vagyok előfizetője a „Vasárnap”-nak? (F. F., Osi). — **Felelet:** 1. A Károly-csapatkeresztet azok kapták meg, akik három hónapot töltöttek tüzvonalban. Az igénylés végső határideje folyó évi december hó 31. A kérvényt a honvédelmi minisztérium 15-ös ügyosztályához kell beadni (Budapest, I. Vár, Szentgyörgy-tér 3. sz.). 2. Aki a harctéren sebesültést szenvedett. 3. 1934 február hó 1-től.

Kérdés: Melyik hajózási vállalatnál van közlegényi felvétel? (M. J., Harsány). — **Felelet:** Sajnos, ezidőszent egyiknél sincsen.

Kérdés: Hol és mennyiért kapható Hódász Miklós: „Elméleti és gyakorlati vezérfonál a gyógygimnasztika tanításához”, valamint Horváth dr.: „Kardhordozó” című könyve? (Sz. Gy., Győr). — **Felelet:** Az első könyv ára 12,50 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban az ár és 40 fillér portóköltség előzetes beküldése mellett. A másik könyv egy a kiadónál, mint a könyvkereskedésben kifogyott.

Kérdés: 1. Bátyám 1928-ban kivándorolt Amerikába és 1933-tól kezdve nem kapunk tőle levelet és a miénk pedig nem jönnek onnan vissza. Hol kell érdeklődni tartózkodási helye felől? 2. Van-e felvétel a rendőrségnél és mik a felvételi feltételek? (Ifj. Sz. J., Pötréte). — **Felelet:** 1. Forduljon az Amerikai Egyesült Államokban működő magyar követségünkhöz, amelynek vezetője Penlényi János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter. A követség címe Washington D. C. 1424, 16-Sh Street N. W. (U. S. A.). 2. A felvételi feltételek a következők: 21. életév betöltése, de 26. életév meg nem haladása; 170 cm. testmagasság; nötlenség; katonai szolgálat igazolása; földműves foglalkozás. A felvételi kérvényt a m. kir. állami Budapest-vidéki rendőrkapitánysághoz kell beadni, Budapest, II., Lánchíd-u. 2.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ifj. K. Gy., Szomoróc. Arra kérjük, küldjön be néhány verset, hogy válogathassunk belőlük. A régiek Sz. E. urnál vannak, aki ezidőszent nem tartózkodik a fővárosban. — **Cs. I., Galambospuszta.** Határozott készség csillan meg a sorokban, a kifejezés mód is egyszerű, keresetlen; sajnos formai fogyatékoságok rontják a hatást. Valamelyiket — egy kis javítással — bátorításul közölni fogjuk. — **„Remény”.** Ilyen ígéretet nem tehetünk, mert nem kezeshetünk az ígéret pontos betartásáról. Mindenestre kérünk új verseket és az előfizetést mielőbb küldje be. — **Sz. I., Kislózs.** Mi a könyvet elküldöttük, tehát nem vagyunk hibásak. Mindenestre pótolunk. — **O. F., Mátraszőlős.** Verseiből alkalomadtán közlünk Sz. E. ur nem tartózkodik Budapesten. — **Ifj. Sz. J., Pötréte.** Rejtvényeiből közlünk. Verse közölhető. — **Cz. D., Tótkomlós.** Ilyen nagyterjedelmű rejtvényt, sajnálatunkra, nem használhatunk. Az **Edelény** . . .

Meteorológia című rejtvények készítőjét kérjük, közölje velünk nevét. — **W. A., Szentlászló.** Válogatunk belőlük. — **H. J., Paradicsompuszta.** Sajnos a kérdett helyen nincsen felvétel és belátható időn belül nem is lesz. — **B. J., Gyulaj.** Forduljon közvetlenül válaszbelleges levéllel a kaposvári erdőigaz-

gatóshoz, ahol a szükséges felvilágosítást meg fogják adni. — **H. F., Kondorfa.** Itt közlünk néhány budapesti gyár és gyári képviselet címét; érdeklődésével forduljon hozzájuk, mivel az árak gyártmányonként és típusonként változók: Fiat Autóautó Magyar Eladási Rt., IV., Váci-u. 1.; Mercedes Benz Autóautó Rt., VI., Csata-u. 29.; Bárdi József, V., Ügynök-u. 5.; Steyer-Austro Daimler-Puch művek Magyar Kereskedelmi Rt., VI., Lehel-u. 25. — **R. P., Moson.** Forduljon felvilágosításért a községi, vagy pécsi katonai főreáliskola igazgatóságához, ahol a szükséges felvilágosításokat meg fogják adni. — **O. F., Mátaszöllős.** Önnek van igaza. A föld forog saját tengelye körül és kering a nap körül. A Medárd-napi esőzésekkel kapcsolatban az évek hosszú során át leszárt tapasztalatok szerint, ha Medárd-napján esik az eső, ugy valószínűség van arra, hogy negyven napon keresztül megszakításokkal sűrűn lesz csapadék, viszont ha nem esik az eső, az még nem jelenti azt, hogy negyven napon át egyetlenegyszer sem lesz csapadék. Leghelyesebben teszi, ha felvilágosításért a Községi és Körjegyzők Országos Egyesületéhez fordul, ahol érdeklődésére minden tekintetben kielégítő választ fog nyerni. Cim: VIII., József-körút 42. Budapesten, főleg Budán nagy építkezések folynak, de nem valószínű, hogy ezeknél el tudjon helyezkedni és ezért nem is ajánljuk. Verséire vonatkozólag kísérvé figyelemmel „Szerkesztői üzenetek” című rovatunkat. — **Gy. M., Veszprémváros.** Kérdésével forduljon a veszprémi Iskolán Kívüli Népművelő Bizottsághoz. Címe: Vármegyeház.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, június hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Elek, Kiskundorozsma, Kisujszállás, Makó, Nagybaracska, Nagykőrös, Szarvas.

Hétfő, június hó 24-én. Állat- és kirakodóvásár: Baktalórántháza, Barcs, Csorna, Csögle, Dunapataj, Hajdúböszörmény, Hédervár, Jászapáti, Komárom, Mezőkövesd, Mohács, Nagyvácszony, Pásztó, Riese, Sajószentpéter, Szászvár, Tiszacsege, Tokaj, Vác. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Igal, Kiskomárom, Körmend, Mozsgó, Zákány, Zalaszántó. — **Marha- és kirakodóvásár:** Zalaszántó.

Kedd, június hó 25-én. Állat- és kirakodóvásár: Dunapataj, Gesztely, Hortobágy, Kölesd, Mosonszentjános, Nagyvácszony, Pásztó.

Szerda, június hó 26-án. Állat- és kirakodóvásár: Ajka, Berkesd, Dombóvár, Egyházaskozár, Nagyarsány, Tiszakarád, Ujszász. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Nagykönyi, Zsámbék.

Csütörtök, június hó 27-én. Állat- és kirakodóvásár: Erdősokonya, Kapuvár, Keszthely, Körösladány, Nagykálló, Sütő, Szabadszentkirály, Tállya. — **Állatvásár:** Csellömök. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Karád, Kisbér, Lajoskomárom, Nagyberki, Rum, Sajtoskál, Zsámbék.

Péntek június hó 28-án. Ló-, marha- és kirakodóvásár: Nemesbét, Vép.

Szombat, június hó 29-én. Állat- és kirakodóvásár: Battonya, Tápíószele. — **Marha- és sertésvásár:** Szekszárd.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 június hó 18-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 40 fillér; kétkoronás 80 fillér; ötkoronás 2 pengő 20 fillér; régi egyforintos 109 fillér.

Szinezüst: kilogrammja 105 pengő.

T R É F Á K

Egy kis műfelháborodás

Kohn egy félévvel ezelőtt kölcsönadott Grünnek száz pengőt és egy félév után visszakéri.

— Itt az ideje, — mondja — hogy visszaadd a száz pengőt, nekem ma-gamnak is kell.

— Te csirkefogó, te gazember, te szélhámos, — kezd Grün ordítani — még vissza is mered kérni? Hiszen az a százpengős, amit adtál, hamis volt.

— Hamis volt? Hát miért nem szóltál rögtön?

Grün hamiskásan megfenyegeti: — Szamá! Hát azt hiszed, én nem vagyok olyan ügyes, mint te?

A jó szer

Kovács ur a felesége megbizásából elmegy egy drogériába és valami szert kér svábbogarak ellen.

— Tessék egy kitünő szer, — mondja a droguista — ez biztosan használni fog.

— Használni fog? — feleli ijedten Kovács — akkor nem kell. Adjon inkább valamit, ami árt.

Feltes hatóság

— Ki az az alacsony ember, akinek az előbb köszöntél?

— Az a nagyon alacsony?

— Igen.

— Az az én feltes hatóságom.

Finom kis társalgás

Jelenet a telefonnál. Egy férfi hangosan ordít:

— Mit merészkedik mondani, hogy én egy csaló, gazember vagyok? Vegye tudomásul, hogy maga hülye... halló központ, ne bonston még szét, nem hallja, hogy társalgunk?

Rémes viszonyok

Két névtelen adófizető ül a kávéházban és a válságos gazdasági helyzetről diskurálnak.

— Rémes viszonyok vannak, — mondja az egyik.

— Mi az, hogy rémes, — mondja a másik — ha rövidesen nem javul a

Tőzsdei megbizásokat

mindennemű értékpapírok, kötvények és záloglevelek vételére és eladására legelőnyösebben teljesít **BARNA BANK, Budapest, V. Nádor-u. 26.** Tőzsdével szemben, Telefon: 213—16, 104—67.

helyzet, én leszek a legrendesebb ember.

— Hogy-hogy?

— *Igaz lesz az adóvallomásom.*

Ez is ok

Egy pesti urnak nagyon kövér, rettenetesen kövér felesége van. Ezt a nagyon kövér feleségét mindennap kicipeli a strandra.

— Te, — mondja — neki egyik barátja — miért hozod ki ezt a rettenetesen kövér asszonyt mindennap a strandra?

— Mert nekem nélkülözhetetlen.

— Hogy-hogy?

— Ha nagyon süt a nap, leültetem a homokba és *mögötte nagyszerű árnyékban hűsölök.*

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

diáknak is van almárium
(—e)

(Beküldte ifj. Gömbös László Csánigról.)

2. Szórejtvény.

három esetleg
(á = a)

(Beküldte Takács Andrásné Kecelről.)

3. Szórejtvény.

kitünő rács Z
(j = f) (—i)

(Beküldte ifj. Nagy András Lébényből.)

4. Szórejtvény.

személyes névmás sárga fém

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 29-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közzétenni.

A 23-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Szebényi Gizella.** 2. Szórejtvény: **Lelenyenes.** 3. Szórejtvény: **Egyesgyedül.** 4. Szórejtvény: **Pénzverő.**

Megfejtették: Vezér Emil, Bánki Horváth Sándor, Günther Ferenc, Jób Jenő, Nagy Margit, Szekeres Éva, Ecker Jenő, Szücs Ferenc, Nagy Gizella, Bognár Sándor, Kerekes András, Huszka Antal, Vargha Anna.

Jutalomkönyvet nyertek: Bánki Horváth Sándor (Oroszáza) és Vezér Emil (Budapest).

A 24-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő héten közöljük.

SZEGÉNY EMBER GAZDAG VÁROSBAN

18 Regény ★ Irta: Számadó Ernő

— Hát kérlek, Ernőkém, láttad valahol a „Boxi cipőkrém“ reklámját?

— Azt az ütőtörri kutyát?

— Azt.

— No és...

— Na és veszek egy pár boxi kutyát. Csinálok egy nagy boxi krémes dobozt. Értesz engem? No és ezt egy kis kocsi szerzem. Ezt a Boxi fogatot vezetgetem a Köruton. Tudod, másodra pénz keresek az ötleten?

— Kitől és honnan?

— Ez vagy te. Nem értesz engem. Hát kérlek szépen... hátizé... a Boxi-gyár-horribilis pénzt utal ki számomra.

— No jó, jó, de miből veszel Boxi kutyát, meg meggyást, ami a felszereléshez kell?

— Már megint kezdod. Már megint el akarod ezt az ötletemet is rontani. Nincs benned semmi nemes idealizmus. Lásd ez a bajod. Ezért nem boldogulsz. Nézz rám. És mindent megértesz. Értesz engem?

Ránéztem. És mindent megértettem. Borzas haj, hathetes ing, egykori ruhák maradvékai, melyről a legjobb színszakértő sem tudta volna kihámozni az eredeti alapot a rengeteg rávarrt folttól. S a cipő! Oh, azok a cipők! Ne bántsuk szegény cipőket. Én tisztelője vagyok a lábtyűművészetnek, de... No szó, ami szó, a dróttal feltekergetett, kapcával ékesített bőrfoszlány sehogyse emlékeztetett arra az alkalmatosságra, amit cipőknek tisztelnek. Tehát megértettem Többsincs mestert. Nem vitatkoztam.

Nagyobb volt örömöm afelett, hogy két citromhéjat hozott annyira türehető állapotba, hogy vízbe áztatva még izz lehetett kicsikarni áztatva szánkba. Tehát lakomáztunk. Délután már olyan hurokat pengetett a Mester, hogy ugyanezt az ötletet a Dreher-bakkecskéivel jobb volna megcsinálni, mert a sör mégis táplálóbb. Rá hagytam. Este az ágy alá húzódtam. Ott aludt. Lábát, — lévén meszelőrudd édesestvére — sajna, nagy bánatára nem nyujthatta ki, nyakába fogta és úgy dőlt Morfeusz karjaiba. Iszonyuan horkolt. Rugdalódzott, vagdalódzott. Valami rémálma lehetett, mert keserves vonításba tört ki ugyanarra, hogy kénytelen voltam felrázni. Bosszankodott. Hagyjam aludni. Különben is egy rengeteg és kolosszális ötlete van. Holnap már meg is valósítja.

Reggel a szeméttelen „bevásárol-

tunk“. Valami kórházhulladékra bukkantunk. A vatták és egyebek között gazdag zsákmány került. Belaktunk, akár az állat. Többsincs mester ilyenkor nagy ur volt. Fél-, sőt negyedvállról beszélt. Arról szónokolt, hogy itt az idő és most vagy soha, mondta Ady Endre nagy drámaírónk. És nagy idők tavasza cseveg édesbus éneket életünk zuzos ösze felett. Meg fogjuk csinálni a nagy izét. Szóval érted? Igen, értem, — mondtam resignáltan Ó meg daliás alakjával kiténfergett a lyukból. És estére nagy változások várhatók, — bucsuszóval nekivágott a világnak.

Tényleg. Cimbukáné és egyéb társai, a koldusok rendje, csapatostól jött tiszteletét tenni szerény hajlékunkban. Vidám eszegelés közben arról tárgyaltunk, hogy tekintettel a közelítő télre, tüzelőfát kellene szerezni. Abban állapotunk meg, miután rendjükbe felvettek, hogy kimegyünk a Lőrinci-erdőbe rózsát lopni és a kokszbányába „kvagyit“ kaparni. Aztán még más valami is történt. Cimbukáné, Nyuszika Néni nagy tisztelője arról kesergett, hogy holmiját, nem hogy kidobná a háziura, de nem enged egy tüt sem kivinni az udvarából, amíg az utolsó fillérig ki nem fizeti a lakbért.

— Még annak örülök, hogy meghívhatom némely barátomat a murira. — Nem értettem, miről van szó. Ó felvilágosított. Eljönnek hozzánk. Egy kis vacsoraféle lesz. Kilencedik gyermekem születését üljük meg, egy kis „morgótort“. Nem tudtam, mi lesz a morgótorban, de mint kiviláglik, megtapasztaltam. Fölszedtük a sátorfát, nem várva Többsincs mester ötletét, átmentünk Cimbukánéhoz. Itt már több koldus és apacsféle életkitagadott komázott, hevert ki földön, ki ágyon, ahol helyet talált. Nagy vedrekből, moslékos kiblikből szűrösködtek a bort. Csak egy ló mődra. Megkínáltak. Nem mertem ellenkezni. Különösen egy tagbaszakadt cigány tukmálta erősen az italt.

— Isten éltesse.

Ittam. Nyuszi Néni is.

Ezután Cimbukáné előadta a gyerekügyet, meg a „morgást“. Ebből nem lesz semmi, köhögte egy tüdővész, vadszemű szörny. Talán ember volt. Vagyis valamikor az lehetett.

Rányi, az egyik szépnek mondható félcigánylány, nem tartotta helytállóknak a bosszút. Elég volna, ha mindnyájan megvernék. Nem muszáj ölni. Inkább üssük, míg élet van benne.

Aztán azt mondjuk, hogy ki akart bennünket verni az udvarból és a ve-rekedésben véletlenül... Az nem jó, mondta Cimbukáné. Elverni magam is elverném, hogy nem enne több kenyert. Egyik se jó. Holnap valamennyiünket megvernek a rendőrök. Más lesz itt. Inkább tréfa. És kiadta az ánrét. Ki-ki ragadjon fejszét, meg amit tud. Fogpiszkálónak kell aprítani mindent, ami csak a szobában található. Nagyt ittak erre és megkezdődött a rombolás. Ez hasonló volt a Nyuszi Néni-féle szekrénybaltázáshoz. Sem az enyém, de a tiéd sem-féle öldöklés. Egy félóra mulva a szobabere-endezés máglyába volt aprítva és közeprehányva. Ujabb veder borok érkeztek és újabb vendégek. Aztán nagy dárídó mellett meggyújtották a máglyát. No, most a háziurka, mit szől majd ehhez? Minden esetre nem sok lefoglalni való marad holnapra. De ami fő, nem viszünk a kapun kívül egy tüt sem. Nem, nem. Minek is? Dehogy. És recegett a büzös máglya, a fészkek szalmaszájai, az emberi primitív laklehetőség utolsó darabjai. Vad táncba fogtak a tűz körül. Önkéntelenül is a kannibálok villantak czsembe...

Zavaros fejjel, félig részegen néztem a szörnyű tobzódást a nyomor, a veszettfejsze lakodalomát, a halál, a pusztulás dárídóját a mélység fertőbugyborékolását. Evő, ivó, öklöndöző, ölelkező alakok hemperegtek a füstben, férfiak, nők vegyest, csókolva és foganva a baromi jövőt.

Tehát eljutottam a mélypontra. Lejjebb már nem lehetett. Csavargók, koldusok, lebukott társadalomja szemétnéppé között haldoklott az ifjúsívvvel oly csodásnak álmódott jövővel...

Hiába irt Erzsike, hiába kérdezte, hogy mint vagyok. Nem válaszolhattam már. Se önéki, sem másoknak. Pénzem sem volt, miből bélyeget, vagy papírost vettem volna, meg már nem akartam, hogy egykori ismerőim, a bennem bizók kicsi, lelkes csapata sirva fenyegeessen az égre. Ugy látszott, Számadó Ernő elbukta a nagy élet harcát. Pedig elárulom: akkor is hittem. Hittem haldokolva, hittem a mélység legmélyén, hittem rögeszmés, örült hit-tel és verset álmodtam a rohadat szalmazsákon.

Anyám meghalt. Kölesönkapott gunyában hazavergődtem. Elkapták a békésabai szent Anna-temetőbe. Elvégeztetett... Miként az Ember Fiának ott Jeruzsálem felett a vérző Golgotán. Ugy álltam ott a frissen összehányt sirnál, mintha én lettem volna a halott. Nem is tudok számot adni a törtétekről. Mikor még hazaértem, azaz a békésabai kórházba, még élt. Megismert. Mosolyogni próbált. Torzultan, furcsán és sirva...

(Folytatjuk)

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 17-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza tiszai 77 kg-os 16.95—17.25, 78 kg-os 17.10—17.40, 79 kg-os 17.25—17.55, 80 kg-os 17.35—17.70; felsőtiszai 77 kg-os 16.90—17.05, 78 kg-os 17.05—17.20, 79 kg-os 17.20—17.35, 80 kg-os 17.30—17.45; duna-tiszai, fejérmegyei, dunántúli 77 kg-os 16.85—17, 78 kg-os 17—17.15, 79 kg-os 17.15—17.30, 80 kg-os 17.25—17.40. Pestvidéki rozs 11.30—11.50, egyéb 11.45—11.70; **takarmányárpa** elsőosztályú 13.50—13.65, másodosztályú 13—13.40; **zab** elsőosztályú 13.80—14, másodosztályú 13.70—13.80; **tengeri**, tiszántúli 13.30—13.70; **8-as liszt** 14.60—14.80; **buzakorpa** 12—12.10 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza júniusra 16.72—16.73. Rozs júniusra 11—11.02. Tengeri júliusra 11.26—11.28, augusztusra 11.05—11.06 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön *magtermelő és Magkereskedelmi r. t. heti jelentése.*) Bátorherenyi. A beérkező terméskéntek az egész országból igen kedvezőek és ha a következő hetek időjárása nem ront a vetések állásán, úgy nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is igen jó termésre számíthatunk. Miután a kínálat egyelőre még csekély, az utolsó napokban élennebb külföldi kereslet folytán az árak némileg emelkedtek. Jelenleg jól állnak a **szószősbükköny** és **ősziborsó** vetések, ugyancsak jó hozam várható **zöldborsó**ból oly vidékeken, ahol a fagy nagyobb károkat nem tett. **Mák:** ismét piacra került néhány gyengébbminőségű tétel, jó áruban már nagy hiány mutatkozik. A terméskéntek változatlanul kedvezőtelnek. A **Budapesti Ár- és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért, 100 kilónként budapesti paritásban:** köles, fehér 15—16.75, vörös 14.75—15.50, vegyes 14—14.25; tőkmag, kis 21—21.50; mák (kék) 45—47; bab: dunai szokvány 15.25—15.50, dunántúli szokvány 15.25—16, felsőmagyarországi szokvány 14.25—14.75; muharmag 16.50—17.50; csillagfürt 10.25—10.75; szárított répaszelet 9—10 pengő métermázsánként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 12.50, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buza-konkoly 12.10, buza-árpa 12.20, buza-takarmányliszt 14.95, kókuszdióporgácsa 11, konkolydara 12.50, lenmagpogácsa 14, napraforgópogácsa 13.50, szárított répaszelet 10.75, repacepogácsa 9.50, rozskonkoly 9.75, rozskorpa 12, rozstakarmányliszt 13.65, tőkmagpogácsa 15 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 7.30—8, harmadrendű 6.80, réti széna, másodrendű új 5.75—6.50, harmadrendű, új 5—5.50, lucernaszéna 6.40—8, alomszalma, másodrendű 3.60—4.50, zsupszalma 7 pengő métermázsánként.

Cirokszakál, uradalmi prima takaró szalma 41—43, kistermelői prima takaró szalma 41—43, béls szalma, átlagárban 30 pengő métermázsánként. — **Cirokmag** 12 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosókörök. Elsőrendű belföldi jármosókör (tarka) beállítani való tinó 40—46, elsőrendű belföldi jármosókör (fehér) 40—44, másfél éves tinók 35—43, másfél éves üszök 40—42, fiatal, friss fejős tehén 55—60 fillér kilogrammonként, elősúlyban.

Borjувásár. Elsőrendű 71—80, másodrendű 60—70, harmadrendű 43—59 fillér kilogrammonként, elősúlyban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar, másodrendű 38, bika, tarka, másodrendű 36—50, ökör, magyar, másodrendű 32—42, harmadrendű 24—30, ökör, tarka, másodrendű 34—53, harmadrendű 30—32, tehén, magyar másodrendű 36—44, tehén, tarka, elsőrendű 52—53, másodrendű 34—50, harmadrendű 25—33, növendék (éves) 35—50, kivételesen 52, kicsontozni való 22—23 fillér kilogrammonként, elősúlyban.

Sertésvásár. Árak elősúlyban, kilogrammonként: prima nehéz, 340 kg-on felül 70—72, prima szedett 65—68, silány 50—60 fillér.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 40—45 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Gyapjúpiac. A Gyapjubecslő bizottság június hó 13-án tartott ülésében következőképp állapította meg a gyapjú legáltalánosabb átvételi árakat; Legfinomabb posztgyapjú 1.86—2.07, finom posztgyapjú 1.76—1.97, finom szövetgyapjú 1.50—1.95, középfinom szövetgyapjú 1.40—1.82, durva szövetgyapjú 1.28—1.66, finom fésűgyapjú 1.58—2.07, középfinom fésűgyapjú 1.48—1.94, durva fésűgyapjú 1.44—1.87, keresztetett fésűgyapjú 1.38—1.79, cigagyapjú 1.25—1.60, fehér rackagyapjú 0.94—1.14, színes rackagyapjú 0.78—0.99 pengő kilogrammonként.

Lóvásár. Csikó 35, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 320—480, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 200—300, alárendelt 31—190, vágó 40—105 pengő darabonként.

Piac. Az épületpiacon a lanyhaság tovább tart, az árak a detailforgalomban az önköltség csökkentek. A **tűzifapiac**on a kínálat csekély, az árak változatlanul szilárdak. Bükkhasábfá 340, cserhasáb 290—300, gyertyánhasáb 310—320, akáhasáb 270—280 pengő vagononként. Az aprított bükkfa 4.30—4.40, az aprított cserfa 3.90—4.10 pengő métermázsánként, fuvartételben, Budapesten, házhöz szállítva, lerakva. **Gömbfából,** különösen a hántani való rönköket keresik lemezgyártásra.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőlőzött tej 8, tejföl 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 240—260,

szedett vaj 180—200, tehénturó 36—80, juhsajt 180—240, óvári 200—240, trapista 110—280, emmentáli 240—300 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyuk 2—2.80, csirke, rántanivaló 0.80—2.20, sütnivaló 1.50—2.50, ruca 1.50—8, lud, újdonság 1.50—8 pengő darabonként. — **Leölt baromfi:** Tyuk 1.10—1.60, csirke 2.80—3.40, ruca, hizott 0.90—2, lud hizott 0.90—2 pengő kilogrammonként. Teatojás 7—8, főzítőtojás és apró 6—6.5 fillér darabonként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztanivaló 1.08—1.20, háj 1.20—1.28, sertészsír helybeli 1.12—1.28 pengő kilogrammonként.

Halpiac. Ponty élő, nagyság szerint 1—1.60, harcsa 2.40—3.20 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus. Szarvas 0.40—3.60, őz 0.40—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édesnemes 1.40—1.90, felédés 1.10—1.30, rózsza 0.90—1.10, mák, kék 0.90—1.10, pergetett méz 0.94—1.04 pengő kilogrammonként.

Zöldszék. Sárgrépa 24—28, petrezselyem 24—28, zeller 35—40, kalarábé 18—24, karfiol levéllel 20—40, vöröshagyma egyiptomi 46—56, közönséges 26—28, fokhagyma 35—45, kapor 5—8, fejeskáposzta 50—60, savanyított káposzta 28—36, kelkáposzta 28—40, fessaláta 2—10, tormak 40—80, burgonya, újdonság 24—56, őszi rózsza 10—12, nyári rózsza 16—20, Ella 12—14, champignon gomba 160—200, szegfűgomba 80, éti vargánya 60—80, zöldpaprika, apró hegyes 1—8, nagy, tölteni való 20—30, tök főző 20—40, uborka 40—60, paradicsom 380—400, spárga 60—120, vajbáb 65—80, zöldborsó, hüvelyes 10—24, sóska 20—32, paraj, tisztított 40—60 fillér kilogrammonként, hónaposretek csomónként 6—12 fillér.

Gyümölcs. Alma külföldi 240, cseresznye, fekete, ropogós 65—90, lágy 28—130, piros, ropogós 70—85, lágy 24—45, sárga 16—40, meggy, nagyszemű 45—80, aprószemű 30—38, földieper 40—100, ananászper 90—150, szamóca 140—160, ribizli 90—120, egres 16—24, csipkeiz 100—116, sárgadinnye 150—400, dió 160, dióhéj 400—440, mogyoró 300—320, mogyoróhéj 300—320, héjazott mandula 320—440 fillér kilogrammonként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára június hó 17-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Száz pengőnél többre kerül száz darab:** Angol font 16.65—16.95; dollár 337.20—341.20; kanadai dollár 331—341; holland forint 229.20—231.20; német márka 136.70—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — **Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:** Csehkorona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—8.30, francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.95—64.55; román leu 2.90—3.10; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25, osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. JUNIUS 23—29.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap VI. 23

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Patay Pál lelkész. 11—12.10: Egyházi ének és szentbeszéd a várplébánia templomból; mondja Kostersitz József dr. 12.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.25—14.40: A Hollandi Katholikus Rádió jubileumi nemzetközi hangversenyének közvetítése Amszterdamból. 15.50: Schwarz János és fiai különleges hangszereken játszanak. 16.25: A „Magyar derby” közvetítése a budapesti löversenypályáról. 16.50: Horváth Rezső cigányzenekara. 18: „Zrinyi Miklós.” Féja Géza előadása. 18.30: Lantos jazzzenekar műsora. 19.30: „Legérdekesebb újságról emlékem.” Mairai Sándor előadása. 20: Budapest-Prága vízipólómérkőzés közvetítése a Császárfürdőből. 20.45: „Tatárjárás.” Operett három felvonásban. Szövegét írta Bakonyi Károly. Zenéjét szerezte Kálmán Imre. Közvetítés a Margitszigetről. Az előadás után: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Hétfő 24

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Nevelési tanácsadó 1848-ból”. (Felolvasás). 10.45: „A tündérrózsá”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szmirnov Szergej balalajkenekara. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Bertha István szalonzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfélőrája: „Pázmány Péter, az egyetemalapító”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Gyalogvándorlás Keletafrikában”. Debreczeni Gyula előadása. 17.30: Hanglemezek. 18.15: „Az új fészek”. Csurka Péter előbeszélése. 18.45: Állastalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Szünetben: „A magyar nyárról”. Harsányi Zsolt előadása 20.30: Veres Lajos cigányzene-

kara muzsikál, Kalmár Pál énekel. 21.30: Hírek. 21.50: Földes Andor és Koromzay Dénes zongora-hegedűi szonátát adnak elő. 22.40: Időjárásjelentés. 22.45: Németnyelvű előadás. 23.15: De Castan Calliope énekel. 00.05: Hírek.

Kedd 25

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Mire jó a rádium.” (Felolvasás). 10.45: „Milyen ruhaféket vigyünk nyaralásra.” (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Banda Marci cigányzenekara. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Németh Anna zongorázik; Setét György hegedül. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A budapesti világ bajnokságok és a külföld.” Garam Jenő dr. előadása. 17.25: Gudimel Énekkar. 18.20: „Miként állapítható meg, hogy az észlelt erősáramu rádiózárvart milyen elektromos berendezés okozza.” Stur Iván postamérnök előadása. 18.50: Hanglemezek. 19.50: Színműelőadás a Stúdióban. „A karthauzi.” Hangjáték-dráma három felvonásban, epilogussal. Báró Eötvös József regényéből írta szendrői Kowách Aladár. 21.15: Hírek. 21.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.50: Németnyelvű előadás. 23.10: Rövid beszélgetés dr. Rackával, a német igazságügyminiszter helyettesével, budapesti látogatása alkalmából. 23.25: Gödöllői Vidák József cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Szerda 26

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A vidra és vadászata”. (Felolvasás). 10.45: „A turaevezősök sportszerű együttélése”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Endre Béla szőlőnégyese. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hanglemezek. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfélőrája: „Az aggteleki óriásbarlang”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Berend Endre szalonzenekara. 17.45: „Másköztélel a zillertali havasok között”.

Skolil Ottó előadása. 18.15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19.30: Az Operaház záporpróbája. Helyszíni közvetítés. 20: Dobos Imre klarinétozik. 20.30: Fényes Lőránd emlékezete. Megemlékezést mond Harsányi Zsolt. Fényes Lőránd szövegeire írott nótákat énekel Utry Anna és Szedő Miklós dr. Kisér Veres Lajos cigányzenekara. 21.50: Hírek, stb. 22.10: László Sándor zongorázik. 22.50: Angolnyelvű előadás. 23: Eröss István jazzzenekara. 00.05: Hírek.

Csütörtök

27

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A délszlávok Hunyadi mondáiból.“ (Felolvasás.) 10.45: A székesfőváros Halászbástya muzeumát ismerteti Horváth Henrik dr. 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara. **Közben:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30—14.15: Pécsi Szeráfi Kórus. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Ujjné Mikola Ilona meséi. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Közvetítés az Országos Közegészségügyi Intézet bakteriológiai és szerológiai osztályából. 17.50: Bachmann József szalonzenekara, Szántó József énekszámaival. 18.40: „Véd- és dac-szövetség a tengerben.“ Méhes Gyula dr. előadása. 19.10: Magyar Tamás hegedül. 19.50: Kis Szinpad. 1. „A gunyhó előtt.“ Falusi komédia. Irta Nyáry Andor. 2. „A 13-as.“ Drámai játékok egy felvonásban. Irta Köpeczi Bócz Lajos. 3. „Ábriss bá' kihuzza az időt.“ Jelenet. Irta Felei Fazekas Bertalan. 20.50: Hírek, stb. 21.10: Hanglemezek. 21.55: Időjárásjelentés. 22: Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.20: Mándits-jazzzenekar. 00.05: Hírek.

Péntek

28

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Időszerű apróságok.“ (Felolvasás.) 10.45: „Ifjusági közlemények.“ (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Fejér György és Adler Tibor kézzongorás jazzműsora. 12.40: Hírek. 13—14.20: Rendőrzenekar. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákléférajá: „Madagaszkár magyar fejedelme.“ 16.45: Időjelzés, stb. 17: Emőd Tamás verseiből ad elő. 17.20: B. Fehér Miklós és Nováki László hegedű-brácsa számai. 18: Sporthírek. 18.15: Munkásfélóra. 18.45: Német vasutas-zenekar

hangversenye. 19.15: „Kit és mit idézek.“ Irodalmi rejtélyverseny. 19.45: Hanglemezek. 20.45: A rádió külügyi negyed-órása. 21: Régi zene régi hangszereken. 22: Hírek. 22.20: Párisi Horváth Béla cigányzenekara. 23: Franciányelvű előadás. 23.20: Kola József jazz-zenekara. 00.05: Hírek.

Szombat

29

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd; mondja Mészáros János dr. érseki helytartó. 11.15—12.15: Görögkatholikus istentisztelet; szentbeszédet mond Rohály Ferenc dr. 12.20: Időjelzés, stb. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14: Hanglemezek. 15: „A Rádióélet“ meseórája. 15.30: Szervánszky-szalonzenekar. 16.30: „A láthatatlan csapat.“ Faragó Ede cserkésztszít előadása. 17: Közvetítés Kiskunfélegyházáról. „Félegyházi nap.“ 17.50: „A buza becsülete.“ Rapaich Raymund előadása. 18.20: Rékai Miklós hárfázik. 18.50: Vaszary Piroška csevegése. 19.20: M. Hir Sári zongorázik, Molnár Imre dr. régi magyar dalokat énekel. 20.15: „Mr. Cambell estélye.“ Helyszíni nyomozás három részben. Irta Gellért Lajos és Segesdy László. 22: Hírek, stb. 22.30: A Mária Terézia 1. honvédegylegetred zenekara. 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 834.5 m

Vasárnap, VI. 23, 12.20—13.40: Hangverseny 13.50—14.50: Hanglemezek. 15—15.40: Ének, zongora. 17.25: Előadás. 18.30—21: Hangverseny. 21.05: Hírek. 21.30—22: Cigányzene. — **Hétfő, VI. 24, 19.10:** Előadás. 19.45—20.20: Ének, zongora. 20.45—21.40: Hanglemezek. 21.45—22.30: Jazz. — **Kedd, VI. 25, 18—19.10:** Cigányzene. 19.15: Mezőgazdasági félóra. 20: Előadás. 20.20—21.20: Hanglemezek. — **Szerda, VI. 26, 18.45:** Előadás. 19.20—20.20: Hanglemezek. 20.50—22.10: Hangverseny. — **Csütörtök, VI. 27, 17.15—17.45:** Ének. 17.55: Csevegés. 19.30—20.25: Hanglemezek. 20.55—21.45: Cigányzene. — **Péntek, VI. 28, 18.05—19.25:** Hangverseny. 19.35: Előadás. 20.40—21.30: Cigányzene. — **Szombat, VI. 29, 16.25:** Mezőgazdasági félóra. 18.30—21: Hangverseny. 21.35—22.25: Cigányzene, ének.